

T.C.
SIVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
RESİM-İŞ EĞİTİMİ BİLİM DALI

ÇOCUK ANİMASYON FİLM AFİŞLERİNDE TOPLUMSAL CİNSİYET
ROLLERİNİN GÖSTERGEBİLİMSEL AÇIDAN İNCELENMESİ

Görkem AYGEL

Yüksek Lisans Tezi

Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Şükran BULUT

SİVAS
2022

**ÇOCUK ANİMASYON FİLM AFİŞLERİNDE TOPLUMSAL CİNSİYET
ROLLERİNİN GÖSTERGEBİLİMSEL AÇIDAN İNCELENMESİ**

Görkem AYGEL

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Lisansüstü Eğitim, Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim
Dalı Resim İş Eğitimi Bilim Dalı İçin Öngördüğü

YÜKSEK LİSANS TEZİ
Olarak Hazırlanmıştır.

Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Şükran BULUT

Sivas
Mart, 2022

KABUL VE ONAY

Görkem AYGEL'in hazırlamış olduğu “Çocuk Animasyon Filmleri Afişlerinde Toplumsal Cinsiyet Rollerinin Göstergebilimsel Açıdan İncelenmesi” başlıklı bu çalışma, 25.02.2022 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından, “Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Resim İş Eğitimi Bilim Dalı”nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Sena SENGİR (Başkan)

Dr. Öğr. Üyesi Şükran BULUT (Danışman)

Dr. Öğr. Üyesi Okan BOYDAŞ (Üye)

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım./..../....

Doç. Dr. Farih KARAKUŞ

Enstitü Müdürü

ETİK SÖZÜ

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tez Yazım Kılavuzu'nda belirtilen kurallara uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- ✓ Bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- ✓ Görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- ✓ Başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere, bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu ve atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi,
- ✓ Bütün bilgilerin doğru ve tam olduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- ✓ Tezin herhangi bir bölümünü, Cumhuriyet Üniversitesi veya bir başka üniversitede, bir başka tez çalışması olarak sunmadığımı; beyan ederim.

.../.../2022

Görkem AYGEL

ÖNSÖZ

Biz daha dünyaya gelmeden cinsiyetlerimize göre bize ne roller verileceği toplum ve aile tarafından belirlenmiştir. Aileler bebekleri doğmadan önce bebeğin kıyafetlerini, eşyalarını almaya başlarlar. Seçilen kıyafetlerin ve diğer eşyaların rengi bebeğin cinsiyetine göre seçilmektedir. Cinsiyeti öğrenildiği andan itibaren dünyaya gelecek olan bireye belli roller yüklenmektedir ve büyüdükçe yaşamını bu rollere göre devam ettirmezse toplum tarafından dışlanmaktadır. Bu sorunun önüne geçilmesi ancak bu konuda araştırmalar yapıp, toplumun bilinçlenmesini sağlayarak mümkün olacaktır.

Bu çalışmanın öncüsü olan, günün her saati bana her konuda destek olan, motivasyonumu arttıran, engin bilgisi ile tüm soru işaretlerimi gideren Dr. Öğr. Üyesi Şükran BULUT'a sonsuz teşekkür ederim.

Bu çalışma süresince manevi desteğini esirgemeyen annem Mine GÜZEL'e ve kardeşim Gülenay AYGEL'e teşekkür ediyorum.

Görkem AYGEL

ÖZET

AYGEL, Görkem, Çocuk Animasyon Film Afişlerinde Toplumsal Cinsiyet Rollerinin Göstergebilimsel Açıdan İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, SİVAS, 2022

Bu araştırmada, çocuk animasyon filmleri için tasarlanan afişlerde toplumsal cinsiyet rolleri göstergebilim ilkeleri kullanılarak incelenmiştir. İnsanoğlu var olduğundan beri iletişim toplumun önemli bir parçası olmuştur ve çağ ilerledikçe iletişim de ilerlemeye ve değişmeye devam etmiştir. Günümüzde gelişen teknoloji nedeni ile farklı kitle iletişim araçları ortaya çıksa da görsel iletişimin tarihi çok eskiye dayanmaktadır ve günümüzde hala çok sık kullanılmaktadır. Geçmişten günümüze gelen etkili iletişim araçlarından biri görsel iletişimdir. Kentlerde yaşayan bireylerin neredeyse her yerde gördüğü afişler görsel, kitle iletişim araçlarından biridir. Bu sebeple kentlerde yaşayan küçük çocuklar sıklıkla afişlere maruz kalmaktadır. Çocuk animasyon film afişlerinde dişi bireylere ve er bireylere verilen rollerle, kimi zaman ise renklerle, küçük çocuklara toplumsal cinsiyet rolleri işlenmektedir. Çocuk animasyon filmleri için tasarlanan afişlerde renklere, mesleklere cinsiyet yüklenmektedir, afişlerde genelde dişi bireyler korunmaya muhtaç, güçsüz, tek görevi ev işleri ile ilgilenip çocuklarını yetiştirmekten ibaretmiş gibi betimlenmiştir. Er bireyler ise farklı meslek kollarında çalışan, güçlü, maceracı, korumacı, başarılı, bilimden ve teknolojiden anlayan bireyler olarak betimlenmiştir. İncelenen çocuk animasyon film afişlerinde , er bireylere hizmet eden ve çıkarlarını koruyan göstergeler tespit edilmiştir ve bu göstergeler, göstergebilim yöntemi ile yorumlanmıştır. Görsel göstergebilim, görüntünün içinde yatan anlamları irdeler ve özünde ne anlattığını ortaya koyar. Çocuk animasyon film afişleri dikkatli incelendiğinde renklerle, biçimlerle ve çocukların fark edemeyeceği göstergelerle çocuklara toplumsal cinsiyet rollerinin öğretilmesinin bir problem durumu olduğunun farkına varılmıştır ve bu problemin önüne geçilip bir farkındalık oluşturulması amaçlanmıştır. Sosyal bilimler ve psikoloji alanında bu problem durumuna ilişkin yeterince çalışma yapılmasına karşın çocuklara yönelik tasarlanan afişlerde bu konuyu ele alan yeterince çalışma olmadığı fark edilmiştir. Bu sebeple alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Çalışma 2004-2021 yılları arasında Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, Kanada, Güney Kore, Çek Cumhuriyeti, İspanya, Danimarka, Fransa, Ukrayna, Rusya , Avustralya,Avusturya, Almanya ve Türkiye’de tasarlanan çocuk animasyon film afişleri ile sınırlandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Afiş, Animasyon Filmleri, Görsel İletişim, Gösterge, İletişim

ABSTRACT

AYGEL, Gökem, Semiotic Analysis of Gender Roles in the Posters of Animated Movies for Children, Master's Thesis, SİVAS, 2022.

In this thesis, social gender roles in posters designed for animated films for children have been studied making use of the principles of semiotics. Communication has been an important element in the society since the existence of human beings and has continued to shift and progress over time throughout the ages. Although various devices of mass media have emerged owing to the developments in technology, the history of visual communication dates back to the ancient times; and nowadays, it has still been frequently used. One of the effective means of communication that is extant is visual communication. Posters, which are seen almost everywhere by those living in cities, are one of the visual mass media. For this reason, young children living in cities are frequently exposed to posters. In the posters of the animated movies for children, social gender roles are imposed on young children by means of the roles attributed to both male and female individuals, and sometimes by means of colors. It has been observed that in the posters designed for animations for children, gender is attributed to colors and occupations. Generally, female individuals, in these posters, are depicted as if they were feeble and in need of protection, and as if their only duty were to do the chores at home and raise their children. Male individuals, on the other hand, are portrayed as ones that are able to work in different professions, as strong, adventurous, protective, successful, and also as people who are good at science and technology. It has been found out that, in the studied posters of children's animations, some signs serve the male individuals and protect their interests; and as such, these signs have been interpreted by means of the methods in semiotics. Visual semiotics examines the meanings that lie within the image and reveals what the image denotes in its essence. When posters for children's animated movies are examined in detail, it has been observed that that teaching children gender roles with colors, shapes and signs in a way that children cannot notice is a problem; and for this reason, it has been aimed to prevent arousing this problem and thus to create an awareness. Although there are enough studies about this problem in the fields of psychology and other social sciences, it has been noticed that there are not enough studies on this issue in respect of posters designed for children's animations. For this reason, it is thought that this thesis will contribute to the field. The study has been limited to the posters of children's animated

movies designed in the USA, England, Canada, South Korea, Czech Republic, Spain, Denmark, France, Ukraine, Mexico, Australia, Austria, Germany and Turkey between 2004-2021.

Key Words: Poster, Animated Films, Semiotics, Communication, Sign, Visual Communication

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY	1
ETİK SÖZÜ.....	iii
ÖNSÖZ	iv
ÖZET	v
ABSTRACT.....	vi
İÇİNDEKİLER	viii
TABLolar DİZİNİ	x
GÖRSELLER LİSTESİ.....	xii

BÖLÜM I

1. GİRİŞ

1.1. Problem Durumu.....	1
1.2. Araştırmanın Amacı	2
1.3. Araştırmanın Önemi.....	2
1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları	2
1.5. Varsayımlar	3
1.6. Tanımlar	3

BÖLÜM II

2. KURAMSAL BİLGİLER VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Afişin İletişimdeki Rolü.....	6
2.2. Toplumsal Cinsiyet Rollerinin Kazanımı	7
2.3. Renklerin Altında Yatan Anlamlar	10

BÖLÜM III

3. YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli (Deseni)	16
3.2. Evren ve Örneklem	17
3.3. Veri Toplama Teknikleri.....	17
3.4. Verilerin Analizi	17

BÖLÜM IV

4. BULGULAR VE YORUM

4.1. Afişlerin Göstergebilimsel Açıdan İncelenmesi	19
--	----

BÖLÜM V

5. SONUÇ-TARTIŞMA-ÖNERİLER

KAYNAKÇA.....	92
---------------	----

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 1. Köpekbalığı Hikayesi	20
Tablo 2. İnandırılmaz Aile	22
Tablo 3. Barbie Pegasus'un Sihri	24
Tablo 6. Bitirim Karınca	30
Tablo 7. Bratz Pijama Partisi Macerası	32
Tablo 8. Neşeli Dalgalar	34
Tablo 9. Delgo	36
Tablo 10. Küçük Denizkızı Ariel'in Başlangıcı	38
Tablo 11. Yaman Tilki	40
Tablo 12. Gezegen 51	42
Tablo 13. Ejder Çocuk	44
Tablo 14. Megazeka	46
Tablo 15. Leafie	47
Tablo 16. Şirinler	49
Tablo 17. Keçi Hikâyesi	51
Tablo 18. Paranorman	53
Tablo 19. Ayas	55
Tablo 20. Kurbağa Krallığı	57
Tablo 21. Kutu Cüceleri: Yaratıklar Aramızda	59
Tablo 22. Hayat Kitabı	61
Tablo 23. Ay Macerası	63
Tablo 24. Çakmaktaşılar ve Wwe: Taş Devri Smackdown	65
Tablo 25. Troller	67
Tablo 26. Balerin ve Afacan Mucit	68
Tablo 27. Fırıldak Ailesi	70
Tablo 28. Patron Bebek	71
Tablo 29. Uçan Halı	73
Tablo 30. Kayıp Prenses	75
Tablo 31. Kral Şakir Korsanlar Diyarı	77
Tablo 32. Lego Filmi 2	79
Tablo 33. Sihirli Kemer	81
Tablo 34. Pati Devriyesi: Kurtarma Jeti	83

Tablo 35. Patron Bebek 2	85
Tablo 36. Moonbound.....	87

GÖRSELLER LİSTESİ

Görsel 1. Kolaj.....	8
Görsel 2. Köpekbalığı Hikâyesi (Shark Tale) 2004.....	19
Görsel 3. İnanılmaz Aile (The Incredibles) 2004	21
Görsel 4. Barbie Pegasus'un Sihri (Barbie and the Magic of Pegasus) 2005.....	23
Görsel 5. Action Man Görev Kodu X (Action Man X Missions) 2005.....	25
Görsel 6. Cesur Balık (The Reef) 2006	27
Görsel 7. Bitirim Karınca (The Ant Bully) 2006.....	29
Görsel 8. Bratz Pijama Partisi Macerası (Bratz Kidz Sleepover Adventure) 2007	31
Görsel 9. Neşeli Dalgalar (Surf's Up) 2007	33
Görsel 10. Delgo 2008	35
Görsel 11. Küçük Denizkızı Ariel'in Başlangıcı (The Little Mermaid Ariel's Beginning) 2008.....	37
Görsel 12. Yaman Tilki (Fantastic Mr.) Fox 2009	39
Görsel 13. Gezegen 51 (Planet 51) 2009	41
Görsel 14. Ejder Çocuk (Firebreather) 2010	43
Görsel 15. Megazeka (Megamind) 2010	45
Görsel 16. Leafie 2011.....	47
Görsel 17. Şirinler 2011	48
Görsel 18. Keçi Hikayesi (Goat Story) 2012.....	50
Görsel 19. Paranorman 2012	52
Görsel 20. Ayas 2013.....	54
Görsel 21. Kurbağa Krallığı (Frog Kingdom) 2013	56
Görsel 22. Kutu Cüceleri: Yaratıklar Aramızda (The Boxtrolls) 2014	58
Görsel 23. Hayat Kitabı (The Book Of Life) 2014.....	60
Görsel 24. Ay Macerası (Atrapa La Bandera) 2015	62
Görsel 25. Çakmaktaşılar ve Wwe: Taş Devri Smackdown (The Flintstones and Wwe Stone Age Smackdown) 2015.....	64
Görsel 26. Troller (Trolls) 2016	66
Görsel 27. Balerin ve Afacan Mucit (The Ballerina – Leap!) 2016	68
Görsel 28. Fırıldak Ailesi 2017.....	69
Görsel 29. Patron Bebek (Boss Baby) 2017	71
Görsel 30. Uçan halı 2018	72

Görsel 31. Kayıp Prenses (The Stolen Princess) 2018	74
Görsel 32. Kral Şakir Korsanlar Diyarı 2019	76
Görsel 33. Lego Filmi 2 2019	78
Görsel 34. Sihirli Kemer (Magic Arch) 2020	80
Görsel 35. Pati Devriyesi: Kurtarma Jeti (Paw Patrol: Jet To The Rescue) 2020	82
Görsel 36. Patron Bebek 2 (Boss Baby 2) 2021	84
Görsel 37. Moonbound 2021	86

BÖLÜM I

1. GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

Büyük kentlerde yaşayan, şehir hayatının bir parçası olan her birey gün içinde birçok afiş görmektedir. Çocuk animasyon film afişleri de bu afişlere örnektir. Özellikle küçük çocukların ilgisini çeken bu afişlerde, toplumsal cinsiyet rolleri öne çıkmaktadır.

Afişlerde er bireylerin çıkarlarına hizmet eden göstergelere rastlansa da yapılan cinsiyetçilik dışı bireylere olduğu kadar er bireylere de zarar vermektedir. Tasarlanan afişlerde erkeklerin çıkarları korunurken diğer yandan da toplumun beklentisi erkeklerin fiziksel olarak güçlü olmaları yönündedir. Erkeklerin ağılamamalarını ister ancak dünyaya gelen her erkek güçlü olmayabilir.

Tasarlanan afişlerde dışı bireyler yardıma muhtaç, fiziksel olarak güçsüz bireyler olarak betimlenmiştir, er bireyler ise güçlü ve zeki bireyler olarak betimlenmiştir ancak ortaya çıkan bu durum dünyaya geldiğimiz cinsiyetlerden çok toplumun bize öğrettiği rollerden kaynaklanmaktadır. Küçük çocuklar bu göstergeleri farkında olmadan içselleştirip özümseyebilmektedir ve cinsiyetlerine göre verilen belli rollere uyum sağlamaktadır.

Bu konuya benzer literatür taraması yapıldığında Türkiye’de yayımlanan bilimsel araştırmalarda sosyoloji ve psikoloji alanlarında yeterince çalışma yapılmış olsa da çocuklara yönelik tasarlanan afişlerde toplumsal cinsiyet rollerini konu alan çalışmaların sınırlı olduğu görülmüştür.

“Toplum tarafından belirlenmiş kadın ve erkek rolleri (toplumsal cinsiyet rolleri) eşitlikten uzak, tamamen erkeğe avantaj sağlayan, kadını ise toplumsal alanda sadece eş ve anne olarak tanımlayan, kamusal alana girse bile ailedeki gibi benzer işleri yapan bir durumdadır. Bu benimsenmiş ve toplum tarafından kanıksanmış olan toplumsal cinsiyet rolleri, cinsiyetler arasında eşitliğin sağlanması açısından yeniden dizayn edilmeli, eşitlik sağlanana kadar gerekli tüm önlemler alınmalıdır” (Gökkaya, 2018). Bu önlemler ancak bu konuda araştırmalar yapıp, toplumun bilgilendirilmesini sağlayarak alınabilir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı çocuk animasyon film afişlerinin cinsiyetçi ağırlıklı tasarlanmasının ne denli baskılayıcı ve incitici olduğunun fark edilmesini sağlamaktır. Hangi konuda olursa olsun ötekileştirmek, insanlık adına küçültücü, psikolojik anlamda yıpratıcı olabilir. Bunun önüne geçmek farkındalıkların oluşması ve toplum bilincinin gelişmesiyle mümkün olabilir. Doğduğumuz andan itibaren parçası olduğumuz toplum, cinsiyetlerimize göre belli davranış kalıpları sunmaktadır. Bu davranış kalıplarını toplumun beklentisine göre şekillendirmedeğimizde feminen ya da maskülen olarak etiketlenmekteyiz. Küçük çocukların gün içinde sıkça gördüğü dış dünyadan maruz kaldığı, televizyon internetten posterler, reklam panoları ve afişler, dişi bireyler ile er bireylerin farklı konularda başarılı olduğu algısını yaratmaktadır. Dünyada ve ülkemizde tasarlanan cinsiyetçi çocuk animasyon film afişlerinin önüne geçebilecek afişlerin tasarlanmasının önemi üzerinde durulmuştur.

1.3. Araştırmanın Önemi

Günlük yaşamda medyanın etkisi ile birçok görsele, afişe maruz bırakılan küçük çocuklar animasyon film afişlerinde gördükleri mesajı, okuma yazma bilmeden bile algılayıp kolayca içselleştirebilmektedirler. Bu araştırma, toplumun oluşturduğu ve medya yoluyla beslediği, toplumsal cinsiyet rollerinin küçük çocuklara aşılmasının önüne geçilmesi açısından büyük önem taşıdığı düşünülmektedir.

1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu tez çalışmasının sınırlılıkları, 2004-2021 yılları arasında gösterime giren çocuk animasyon film afişleri ve seçkisiz örneklem ile seçilen ülkelerdir. Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, Kanada, Güney Kore, Çek Cumhuriyeti, İspanya, Danimarka, Fransa, Ukrayna, Rusya, Avustralya, Avusturya, Almanya ve Türkiye'den örnek olacak animasyon filmi afişleri ile sınırlandırılmıştır. Yukarıda verilen ülkelerin animasyon film afişlerinde daha fazla cinsiyetçi göstergelere rastlanılmıştır bu sebeple çalışmanın sınırlılıklarından biri seçilen bu 12 ülkedir. 2004-2021 yılları arasında daha fazla animasyon filmi gösterime girmesi sebebi ile daha fazla animasyon film afişine erişilmiştir. 2004 yılından önce çok fazla animasyon filmine rastlanılmamıştır. Bu durum da çalışmanın bir diğer sınırlılığını oluşturmaktadır.

1.5. Varsayımlar

Çocuk animasyon film afişlerinin, çocuklar üzerinde cinsiyetçi etki yarattığı varsayılmaktadır.

Grafik tasarımcıların renk ve toplumsal cinsiyet rollerini çocuk animasyon afişlerinde bilinçli olarak kullandıkları varsayılmıştır.

1.6. Tanımlar

Afiş: Bir ürünü tanıtmak ya da insanlara bazı konularda bilgi vermek amacıyla tasarlanan grafik tasarım ürünleridir. “Afiş, toplumun yaşadığı, toplandığı caddede, meydan ve sokaklarda duvar ya da ilan panolarına yapıştırılan ve dolayısıyla buradan geçen insanlar tarafından görülen ve değişik boyutlarda olan tanıtım medyasıdır” (Yüksekbilgili, 2016).

Animasyon: “Animasyon; sinema, resim, heykel, fotoğraf gibi birçok farklı disiplin ve tekniği buluşturan bir sanat dalıdır. Farklı sanat disiplinleriyle oluşturulmuş durağan imgelerin, değişik teknikler kullanılarak art arda yerleştirilerek izleyicide hareket algısının oluşturulmasına animasyon denir. Dijital görüntü yaratma ve işleme teknolojileri sayesinde, bugün sadece sinemada değil, hayatımızın her alanında kullanılan bir anlatım biçim haline gelmiştir” (Animasyon, b.t.).

Toplumsal cinsiyet rolleri: Dünyaya er ya da dişi bireyler olarak geliriz. Toplumsal cinsiyet, doğumumuzla birlikte getirdiğimiz cinsiyet değil, toplumun er ya da dişi bireylere yükledikleri ve bireylerden bekledikleri davranışlar, sorumluluklar, görevlerdir.

“Cinsiyet kavramı genel olarak bir bireyin biyolojik, fizyolojik ve genetik niteliklerini açıklamada kullanılmaktadır. Bu bağlamda bireyler arası yapılan ayrım; kadın ve erkek olarak tanımlanır. “Toplumsal cinsiyet” ise kadının ve erkeğin toplumsal rolünden bahsederek kadını “dişil” erkeği ise “eril” kavramları ile tanımlamaktadır.

Toplumsal cinsiyet (gender) ise kadının ve erkeğin sosyal olarak belirlenen rol ve sorumluluklarını ifade etmektedir” (Dumanlı, 2011).

Düz anlam: “Bir dilsel birimin (sözcüğün, göstergenin) belirttiği anlamın öznel olmayan, değişmez, söylem dışında çözümlenebilir ögesi. Sözelimi karanlık sözcüğü,

yukarıda belirttiğimiz özelliklere bağlı kalınarak ve aydınlık sözcüğünün karşıtı olarak değerlendirildiğinde, "ışık olmama durumu" diye tanımlanabilir: Bu, karanlık sözcüğünün düz anlamıdır" (Rifat, 2013).

Yan anlam: Düz anlamda bahsedilen karanlık sözcüğü yan anlam olarak incelendiğinde asıl ifade edilen nesnel anlamından farklılaşır. "Ama aynı sözcük, kimi konuşuculara ya da kimi bağlamlara göre 'üzüntü, sıkıntı, perişanlık' anlamları da taşıyabilir: Bunlar da karanlık sözcüğünün kişiye ve bağlama göre beliren, değişken, öznel nitelikli yan anlamlarıdır. Dolayısıyla düz anlam kavramı, yan anlam kavramına karşıt olarak bir değer taşır" (Rifat, 2013).

Gösterge: Kendi dışında bir şeyi temsil eden ve temsil ettiği şeyin yerini tutabilecek nitelikte olan her çeşit biçim, nesne, olgu, vb. Bu açıdan genel olarak sözcükler, simgeler, vb. gösterge diye adlandırılır" (Rifat, 2013).

"Gösterge: fiziksel olarak gördüğümüz şeydir, nesneldir ve maddeseldir" (Boydaş, 2018).

Görüntüsel gösterge: "Ch. S. Peirce'ün göstergelere ilişkin olarak yaptığı sınıflandırmalarda belirti ve simgeyle birlikte ayrı bir üçlük oluşturan gösterge. Görüntüsel gösterge dış gerçekle bir benzerlik bağıntısı (ya da bir mimesis ilişkisi) içindedir ve belirttiği nesneyle aynı özelliği taşır: Sözelimi portreler, eşantyonlar birer görüntüsel gösterge örneğidir. (İkon da denir)" (Rifat, 2013).

Gösteren: "Göstergenin birbirini bütünleyen iki düzleminden biri; öbür düzlem gösterilen diye adlandırılır. Gösteren, göstergenin doğrudan duyumsanabilen, algılanabilen bölümüdür; doğal dilin sözlü kesimi açısından de işitimi imgesidir. Gösteren ile gösterilen arasındaki bağ kimi dilbilimciler ve göstergebilimcilere göre nedensiz, saymacadır (F. de Saussure); dilin işleyişi açısından kimilerine göre zorunludur (E. Benveniste); kimilerine göre de karşılıklı bir ön varsayım bağıntısına dayanır (L. Hjelmslev)" (Rifat, 2013).

"Gösteren: görünen şeyin bellekteki karşılığı olarak tanımlanan anlamıdır" (Boydaş, 2018).

Gösterilen: "Göstergenin birbirini bütünleyen iki düzleminden biri; öbür düzlem gösteren diye adlandırılır. Gösterilen, göstergenin doğrudan duyumsanamayan,

doğrudan algılanamayan bölümüdür; göstergenin kavramsal yanısıdır; içeriktir. Dil kuramcıları ve göstergebilimciler, gösterileni, göstergenin ilettiği göndergeden (ya da nesneden) ayırt ederler” (Rifat, 2013).

Belirti: “Varlığına işaret ettiği nesne ile bir bitişiklik, bir yakınlık ilişkisi kurar: sözgelimi duman ateşin belirtisidir” (Rifat, 2013).

Simge: “Ch. S. Peirce'ün göstergelere ilişkin olarak yaptığı sınıflandırmalarda görüntüsel gösterge ve belirtiyile birlikte ayrı bir üçlük oluşturan gösterge. Simge, insanlar arasında bir uzlaşmanın belirlenmesine dayalı göstergedir: Sözgelimi terazi adaletin simgesidir; doğal dillerdeki sözcükler de uzlaşmaya dayalı birer simge olarak kabul edilir. (Sembol de denir)” (Rifat, 2013).

BÖLÜM II

2. KURAMSAL BİLGİLER VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Afişin İletişimdeki Rolü

Günlük hayatta karşımıza çıkan afişler bir çeşit görsel iletişim araçlarıdır.

İletişim ise gönderici ve alıcı arasında oluşan duygu, düşünce ve bilgi alışverişidir.

“İletişim bir gönderen, bir kanal, bir gönderi, bir alıcı, gönderen ile alıcı arasındaki ilişki, etki, iletişimin meydana geldiği ortam ve 'gönderilerin' değindiği bir dizi şeyleri belirtir. İletişimde her zaman olmasa da bazen 'iletme' veya 'alma' niyeti veya amacı vardır” (Mcquail, Windahl, 2005:18).

Gönderici iletişimi başlatandır, ileti, gönderilen duygu, düşünce ya da bilgidir, alıcı ise bilgiyi alandır.

Günlük yaşamda tercih ettiğimiz üç farklı iletişim türü vardır bunlar; görsel iletişim, sözlü iletişim ve yazılı iletişimdir. İnsanlık var olduğundan beri iletişim de var olmuştur, en köklü tarihe sahip olanlardan biri görsel iletişimdir, tarihi mağara resimlerine dayanmaktadır.

“Antik çağlardan bu yana, iletilecek olan mesajı duyurabilmek amacıyla afiş kullanılmaktadır. Tanıtılacak ya da hakkında bilgilendirme yapılacak olan ürünün mesajının, tapınaklara, kiliselere, belediye binalarının önüne ya da insanların bir araya geldiği pazar meydanlarına koyulduğu bilinmektedir” (Yeşilyurt, 2018).

Görsel kitle iletişim araçlarından biri olan afiş sayesinde antik çağlarda büyük topluluklara, yapılacak ürünlerle, tanıtılacak konularla ilgili bilgiler kolayca verilmektedir.

“XVIII. yüzyılda ise litografi yani “taşbaskı” tekniğinin ortaya çıkmasıyla birlikte afişler renkli olarak hazırlanmaya başlanır. Kısa zamanda resim sanatçılarının ilgi alanını oluşturan bu yeni yöntem aynı zamanda ofset baskı sisteminin de temelini atmış olur” (Yeraltı, 2007).

Zaman içinde teknoloji ve baskı teknikleri ilerledikçe afişler insan yaşamının önemli bir parçası haline gelmiştir.

“19. yüzyılın ikinci yarısında endüstri devriminin bir tüketim ekonomisi yaratmaya başlaması ile hemen hemen her alanda yazı ve resmin bütünleştiği afişler kullanılmaya başlanmıştır. Bu dönemde Jules Cheret ve Toulouse-Lautrec gibi afiş konusunda önemli eserler veren sanatçılar ortaya çıkmıştır. Özellikle Toulouse-Lautrec, Paris’in tiyatro ve gece yaşamına üşüşen orta ve orta-alt tabakaya hitap eden afişler hazırlamıştır” (Akgün, Bulduk, 2015:60).

Ressamların, bir grafik tasarım dalı olan afiş tasarımına el atması ile afişler sanatsal bir derinlik kazanmıştır.

“Her geçen gün gelişen teknoloji ile inanılmaz boyutlara ulaşan iletişim artık insanlar arası kullanılan konuşma dilinin ötesinde iletişimin her türlü biçimi ile mesajlar ve anlamlar taşımaktadır. Bu iletişim türleri arasında evrensel olarak yer alan, içerisinde görsel öğeler bulunduran ve en yaygın biçimde kullanılan görsel iletişim tasarımlarıdır. Görsel iletişim tasarım kollarından en çok tercih edileni ise hiç kuşkusuz afiş tasarımlarıdır” (Akengin, Mazlum, 2018:1614).

Afiş tasarımlarının geçmişten bugüne dek çok tercih edilmesinin sebebi hem maliyetinin az olması hem de birçok insana kolay ulaşabilmesidir aynı zamanda okuma yazma bilmeyen ya da afişlerin üzerindeki yazıyı okuyacak zamanı olmayan insanlara bile görsellerle asıl konuyu anlatabilmesidir. Bu sebeple afişleri tasarlayan tasarımcılar büyük bir kitleye hitap etmesi sebebi ile yanlış bir mesaj vermemeye dikkat etmelidir. Çünkü okuma yazma bilmeyen küçük çocuklar bile afişteki mesajı anlayabilmektedir.

2.2. Toplumsal Cinsiyet Rollerinin Kazanımı

Toplumsal cinsiyet rolleri doğum ile birlikte gelen cinsiyetimiz değildir, içinde bulunduğumuz toplumun er ve dişi bireylere yükledikleri görevler, sorumluluklar hatta yaşam biçimleridir.

“Aslında toplumsal cinsiyet ile kastedilen şey kültürel ilişkiler ile şekillenen kimliklerden öte değildir. Toplumsal cinsiyet ilişkileri, eşit olmayan güç ilişkilerinin bir sonucu olarak, erkeklerin daha baskın olduğu

kadınların ise, ikinci planda kaldığı bir hiyerarşik ilişkiyi içermektedir.”
(Boydaş, Duydu, 2020:5347)

Bu durum dişi bireylerin çalışma hayatında çok yer alamamasına, birçok konuda geri planda kalmasına yol açmaktadır.

“Son zamanlarda kadın ve erkek arasındaki farklılıkların biyolojik süreçlerden ziyade sosyal süreçlere bağlı olduğuna işaret etmek üzere cinsiyet farklılıkları terimi yerini toplumsal cinsiyet farklılıkları terimine bırakmıştır” (Dökmen, 2009).

Toplumsal cinsiyet farklılıkları terimi yerine toplumsal cinsiyet rolleri denilebilmektedir. Dişi ve er birey arasında oluşan toplumsal farklılıkların nedeni toplumun farklı cinsiyetlere farklı roller atfetmeleridir..

“Toplumlarda özellikle de geleneksel toplumlarda kadınlardan beklenen roller ilk olarak evliyse iyi, itaatkar ve fedakar bir eş, çocuklarına ya da evdeki diğer bireylere bakan iyi ve sabırlı bir anne, gelin, daha sonra ise evin tüm işlerini (kamusal alanda çalışsa da çalışmasa da) bulaşık, çamaşır, ütü, yemek vb. gibi işleri yapan bir kişidir. Erkeklerden beklenen roller ise, evinin geçimini en iyi şekilde sağlayan iyi bir eş, iyi ve ideal bir baba, güçlü ve her şey hakkında bilgi sahibi olan akıllı bir insan” (Gökkaya, 2018). Bkz; görsel 1

Görsel 1. Kolaj

Yukarıdaki görsel incelendiğinde dişi bireylerin ev işleri yaptığı, çocuklara baktığı görülmektedir. Er bireylerin ise güçlü ve ailelerini koruyan bir imaj çizdiği görülmektedir.

Atalarımızdan süregelen cinsiyet rolleri ebeveynlerin yetiştirdikleri çocuklara da yansımaktadır ve bu durum bu şekilde nesillerce devam etmektedir.

“Çocukların geleceğe ilişkin bilgi, kültür ve deneyim edindikleri çocukluk döneminde birçok konuda olduğu gibi toplumsal cinsiyete ilişkin algıları oluşturulmakta ve biçimlenmektedir” (Demircili,2018).

Çocuklar bebeklik döneminden itibaren anne ve babalarını taklit ederler ve öğrenme bu şekilde başlar. Küçük çocuklar oyun oynarken gözlemlendiğinde kız çocukların anne kılığına girip bebek bakmaları, yemek pişirir gibi yapmaları, erkek çocukların ise babalarına öykünerek işe gider gibi yapmaları, araba kullanır gibi yapmaları dikkat çekicidir.

Piaget'e göre taklit, sezgisel işlem döneminde 2-7 yaş arasında gelişir.

“Gerçekte bebeğin, öykünmenin kalıtsal tekniği olmadan, öykünmeyi yavaş yavaş öğrendiği biliniyor: Önce başkalarınınkine benzer jestlerle basit uyarıları ve bedenin görünür hareketlerini (özellikle elleri) çocuk kendiliğinden uygulamayı öğreniyor, sonra duyuşsal-devinim öykünmesi, giderek bilinen hareketleri anımsatan daha kesin hareketlerin kopyası oluyor, daha sonra çocuk, daha karmaşık yeni hareketler üretiyor” (Piaget, 1999).

Bu sebeple ebeveynlerin, çocuklarını yetiştirirken ve evde iş bölümü yaparken er ve dişi ayrımı yapmadan herkese eşit sorumluluklar yüklemesi gerekmektedir.

“Birçok anne baba, kız ve erkek çocuk ayrımı yapar ve çocuklarının gereksinim, yetenek ve geleceğe yönelik umutları bakımından farklı olduklarına inanırlar. Böylece farkında olarak ya da olmayarak kız ve erkek çocuklarının ilgi alanları ve aktivitelerindeki belirgin farklılığın daha da artmasına neden olurlar” (Sankır, 2015).

Bu durum yemek yapmayı, ütü yapmayı bilmeyen er bireyler yetiştirirken, kendi ayakları üzerinde durmayı bilmeyen, basit tamirat işlerinden anlamayan dişi bireyler yetişmesine sebep olmaktadır. Ancak küçük çocukların toplumsal cinsiyet rollerini

öğrendikleri tek yer aile değildir. Medyanın toplumsal cinsiyet rollerinin öğrenilmesinde büyük rolü vardır.

“Medya vasıtası ile oluşturulan rol modellerin bireyler, özellikle de çocuklar üzerindeki etkisinin tartışılmaz boyutlara ulaştığı açıktır. Televizyonda veya sosyal medyada izlemiş oldukları bir film veya dizi kahramanı, çocuklara zaman zaman anne babalarından çok daha fazla rol model olabilmektedir. Bu açıdan medyanın, toplumda egemen olan toplumsal cinsiyet rollerinin ve kalıp yargılarının aktarımını ve daha da pekişmesini sağlamak gibi bir işlevi yerine getirdiği rahatlıkla söylenebilir” (Vatandaş, 2020).

Bu sebeple tasarımcılara büyük bir sorumluluk düşmektedir. Medya yoluyla oluşturulan rol modeller toplumun birçok kesiminden insanları etkilemektedir. Doğru rol modeller seçilmeli ve iletişim araçları ile verilen mesajlara çok dikkat edilmelidir.

2.3. Renklerin Altında Yatan Anlamlar

Renklerin toplumsal anlamlarını tek tek incelemek, çocuk animasyon film afişlerinde renk kullanımlarını anlamlandırabilmemiz açısından önemlidir.

Üç ana renk vardır, bunlar; kırmızı, sarı ve mavidir. Ara renkler bu üç ana rengin karışımlarından oluşmaktadır. Her rengin psikolojik ve sosyolojik olarak farklı anlamları vardır.

“Prizmadan geçen ve ‘Solar Spectrum’ diye adlandırılan renk kuşağındaki renkler şunlardır: Kırmızı, turuncu, sarı, yeşil, mavi, mor” (Berk, 1968).

Nurullah Berk solar spectrumu yukarıdaki gibi tanımlamıştır. Solar spectrumdaki renkler aslında gökkuşağında yer alan renklerden farklı değildir, solar spectrumda altı renk yer almaktadır gökkuşağında ise bu renklerden farklı olarak lacivert yer almaktadır.

Renkler her birey için farklı anlamlar ifade etse de, belli toplumlarda renkler aynı anlamlara sahiptirler.

“Renklerin uyarıcı özelliğiyle bireyi etkilediği ve görüntüyü yönlendirdiği tartışılmaz bir gerçektir. Her bireyin algılamasının ve anlamlandırmasının farklı olduğu renk, aynı zamanda kültürel bir olgudur. Bu doğrultuda herhangi bir görüntüdeki renklerin çözülmesi, bireyin

kültürel, toplumsal, siyasal ve ekonomik yapısının göz önünde bulundurulmasını gerektirir” (Gümüştekin, 2013).

Animasyon filmleri farklı ülkelerden, farklı kültürlerden ortaya çıkması sebebi ile renklerin farklı kültürlerde ne anlama geldiğinin anlaşılması büyük önem taşımaktadır.

Mor: “Sinema filmi ya da dizilerde mor renk giysiler giyen kadınlar, kimliklerini bu tonla izleyiciye konuşmadan salt görsel varlıklarıyla aktarabilmektedir. Bunun yanı sıra saraya tabi olduklarını, ait oldukları sosyal sınıfı, kral/padişah kadar zengin, soylu, saygın ve yüce olduklarını böylesi bir yolla izleyiciye aktarabilmektedirler. Bu da onları dizinin başrol oyuncusu kimliğiyle toplumun kahramanları ilan etmekte, kadının gücü, asaleti vurgulanmaktadır” (Ayhan, Birol, 2016:250).

Afişlerde bireylerde kullanılan mor renk izleyiciye karakter ile ilgili bilgi vermektedir. Üst sınıfa ait, zengin soylu, ya da güçlü bir dişi veya er bireyi anlatmaktadır.

Sarı: Afişlerde tercih edilen sarı renk güneşten dolayı canlılığı, altından ötürü gösterişi ve zenginliği simgelemektedir. Klimt resimlerinde altın sarısını çok kullanan bir sanatçıdır. Altın sarısı ressamın resimlerine zengin bir hava katmaktadır. Van Gogh da resimlerinde sarıyı çok fazla kullanan bir diğer sanatçıdır. Bize büyük buğday tarlalarının ve ayçiçeklerinin sıcak görüntüsünü sarı ile hissettirmiştir.

“Somut olarak sarı rengi ilk önce güneş ve altını akla getirmektedir. Biri sıcaklık ve enerji; diğeri zenginlik, saltanat ve statüyü simgelemektedir. Kişilerarası iletişimde ise sarı dışadönük, yenilikçi, yaratıcı, alternatifler üretebilen, ilgi çekmekten hoşlanan, neşeli, espritüel, canlı, hareketli, kıpır kıpır sıcak insanların rengidir. O mutluluğun rengidir. Bulunduğu ortama coşku ve neşe katar” (Songüder, 2013).

Kırmızı: “Kırmızı tarih öncesi çağlardan günümüze resimde kullanılan başat renklerden biri olmuştur. İlk olarak, mağara duvarlarındaki hayvan figürlerinde ve av sahnelerinde görülen kırmızı, pek çok sanatçı için vazgeçilmez bir renk olarak dikkat çekmektedir. Dalga boyu en uzun renk olarak kırmızı, geniş bir renk yelpazesi sunmakta ve pek çok anlamı bünyesinde barındırmaktadır” (Boztunalı, 2016).

Kırmızı kanın rengidir uyarıcı bir etkisi vardır bu sebeple uyarı levhalarında da tercih edilmektedir. Aynı zamanda aşkı ve cinselliği sembolize etmektedir.

“Batılı yaşam tarzında da kırmızı Noel ve Christmas zamanı öne çıkan bir renktir. Kırmızının dinamik bir renk olması simgeseldir; cinselliği (aşkı, cinselliği, erotizmi vb.) çağrıştırdığı kadar sıcak tonlar arasında yer alması da kırmızıyı enerjik ve gençliğe ait kılmaktadır” (Ayhan, Birol, 2016:251).

Kırmızı Türk kültüründe bayrağın rengidir. Aynı zamanda şehitlerimizi temsil eder.

Siyah: “Ölümü çağrıştıran siyah cenazelerde, matem günlerinde, anma törenlerinde yas sembolü olarak kullanılmakta ve giyimlerde tercih edilmektedir. Ölüm olduğu kadar asaleti ve zarafeti de çağrıştıran bir renktir” (Elden, Özdem, 2015:100).

Aynı zamanda siyah otoriteyi, resmiyeti temsil etmektedir.

“Siyah tüm renkleri soğuran fiziksel bir yapıya sahiptir; gizli, gizemli, dışa kapalı, bilinmeyen bir anlamı vardır. Siyah aynı zamanda mutsuzluk, umutsuzluk, yasa dışılık ve hayal kırıklığının rengi olarak kabul edilmektedir. Siyah büyüklüğü, gücü gösteren bir simge olarak da kullanılmıştır” (Mazlum, 2011).

Beyaz: Beyaz üç ana renkten biri olmamasına rağmen tüm renkleri içinde barındıran bir renktir. Saflığı temizliği ve maneviyatı simgelese de içinde her rengi barındırır.

“Saflık, barış, iyilik, masumiyet anlamında kullanılır, sakinlik relaks ve iç huzurunu tarif eder. On altıncı yüzyılda doğurganlık ve tazeliğin sembolü olarak yeşil gelin rengi olarak popüler olmuşken, sonrasında ve günümüzde masumiyet rengi olarak gelinlikler beyazdır. Ama kültürler arasındaki farklara güzel bir örnek olarak Çin’de beyaz bir gelinlik hiç uygun olmaz, çünkü onların kültüründe beyaz yas rengidir” (Akkın, Eğrilmez, Afrashi, 2004:277).

Mavi:“Gök ve su insanlık tarihinde kutsal sayılmıştır. Mavi renk sonsuzluğu, türeyişi, emniyet ve huzuru telkin eder ve sınırlar için kırmızının aksine huzur verir. Aynı zamanda mavi renk dostluk, sadakat, vefa, aydınlık, temizlik ve ruhanilik sembolüdür. Mavi rengin stresi

azalttığı ve tansiyonu düşürdüğü bilinmektedir. Mavi renk mekânda kullanıldığında soğukluk hissi vermektedir. Titreşimi zayıf bir renk olan mavi, açık tonlarıyla huzurlu bir ortam yaratırken, koyu tonlarının kötülüklerden koruyucu bir etkiye sahip olduğuna inanılır. Mavi renk, suyu, gökyüzünü ve erkekliği simgeleyen renktir” (Mazlum, 2011).

Ne kadar huzuru, sonsuzluğu anlatan bir renk olsa da Picasso’nun mavi döneminde yaptığı resimlerinde mutsuzluk, depresyon söz konusudur. Renkler herkes için aynı anlamı ifade etmese de birçok kültür benzer anlamları kabul etmiştir.

“Mavi, Doğu Asya ve İsveç’te soğuk ve kötü, İran’da ölüm, Hindistan’da saflık, Hollanda’da sıcaklık olarak algılanmaktadır. Ayrıca mavi, Belçika ve Hollanda’da kadınlık, İsveç ve ABD’de erkekliği göstermektedir” (Özer, 2012).

Pembe: Pembe afişlerde dişi bireyler için çok tercih edilen bir renktir. Kırmızı ve beyazın karışımından oluşur yani kırmızının yumuşatılmış halidir.

Picasso’nun pembe dönemine ait resimlerini aşık olduğu zaman yapmıştır. Picasso için sevgiyi hissettiren bir renk olduğu söylenebilir. “Kırılganlığı ve hassasiyeti çağrıştırır, bu yüzden toplumda pembe renkli kıyafet giyen birine karşı bir sempati uyanabilir. Örneğin, insanlar pembe giysili bir çalışana daha çok bahşiş verme isteği duyar. Bu kişiler toplum tarafından çocuksu, masum olarak algılanırlar. Ayrıca pembe, genel anlamda değişmeceli olarak dişi bir renktir” (Ayhan, Birol, 2016:253).

Turuncu: Sarı ve kırmızının karışımından oluşan turuncu bu iki rengin özelliğini taşır. Kırmızıda olduğu gibi uyarıcı bir etkisi vardır kolay farkedilir bu sebeple ilk yardım çantalarının rengi turuncudur. “Turuncu, güç ve dayanıklılığın rengidir. Ayrıca sıcaklığı, ateşi ve telaşı simgeler. Neşenin ve bilgeliğin de sembolü olan turuncunun, insanlardaki sosyalleşme duygularını faaliyete geçirdiğini ifade eden uzmanlar, bu rengin aşırı kullanımının sinir sistemini olumsuz yönde etkilediğini vurguluyorlar” (Ustaoglu, 2007).

Yeşil: “Yeşil renk, mavi ve sarı rengin birleşiminden meydana gelmektedir. Sarı renk sıcaklık, mavi renk de sakinlik ve huzuru yeşil renge vermişlerdir. Yeşil renk tabiatla ağaçların ve bitkilerin sembolüdür” (Mazlum, 2011).

Doğada en çok rastladığımız renklerden biridir. Bu sebeple birçok kültürde doğayı anlatır.

“Doğanın simgesi olan yeşil, yaşama umudunu simgeler. Koyu yeşil renk haset, kıskançlık ve batıl inanç anlamlarını taşıırken açık yeşil, yeni bir yaşamın, enerjinin ve bereketin rengidir, paylaşımın, işbirliğinin, uyumun ve cömertliğin rengidir. Yatıştırır, güven ve huzur verir. Özgürlük doğal enerjisidir. Yeşil, yaşamın, yenilenmenin ve evrimin rengidir” (Ustaoğlu, 2007).

BÖLÜM III

3. YÖNTEM

Bu araştırmada, literatür tarama ile elde edilen veriler göstergebilim yöntemine göre incelenmiştir.

“Göstergebilim, insanın biçimlendirdiği uzlaşımsal simgeler, göstergeler aracılığıyla iletişimde bulunma sistemlerini inceler. İnsanın sosyal, güncel yaşamını çözümlemesini, anlamasını, kavramasını kolaylaştırıcı bir sistem geliştirir. Göstergeler, iletişimsel yönüyle toplumsal paydalarda uzlaşmaya dayalı olduğu, etkin bir tavır sergileyen düşüncelerde böylece anlam kazandıkları, anlamlı bulundukları oranda paylaşılarak geliştirildikleri ölçüde, göstergebilim alanı içinde varsayılabilirler” (Tomak, Sengir, Sengir, 2012).

Göstergebilim yönteminin temsilcileri Roland Barthes, Charles Sanders Peirce ve Ferdinand de Saussure’dır.

“Çağdaş göstergebilimin önemli bir ismi olan Roland Barthes, geliştirmiş olduğu özgün yaklaşımla daha çok popüler kültür çözümlemeleri üzerinde çalışmıştır. Barthes’ın geliştirdiği yapısal çözümleme yöntemi, bildirişim amacı içermemekle birlikte anlam taşıyan çeşitli olguları (giyim, mobilya vb.) içerir. Barthes bütün bunları anlamlama (signification) kavramı aracılığıyla göstergebilime bağlar, göstergelerle ikincil gösterilenler ya da yananlam gösterilenleri arasındaki bağıntılar üzerinde durur” (Vardar, 2001).

Pierce göstergebilimi sistematik olarak inceleyen ilk kişidir. İlk çalışmalarını küçük yaşlarda mantık alanı ile ilgili yapmıştır. Göstergebilimin dil alanı dışına çıkmasını sağlamıştır. Araştırmalarında ikinci üçlük olarak yer alan konuda nesnelerin, simgelerin, görsellerin, gösterge ile olan bağıntısından ortaya çıktığını ortaya koymuştur.

Çiçek’e göre;

“Göstergebilime ilgi duyan herkesin bilmesi gereken ilk şey, göstergelerin nitelik olarak her şeyin yerini alabiliyor oldukları gerçeğidir.

Bu bakımdan; gösterge, bir kavram olarak her türlü nesne, olgu ya da varlıktır ve her zaman kendi dışında başka bir şeyi gösterir. Bu kavram dilsel ve görsel gösterge olmak üzere ikiye ayrılır” (Çiçek, 2009).

Dilsel gösterge kelimenin özüne iner ve altında ne gibi anlamlar yattığını irdeler. Görsel gösterge ise herhangi bir görseldeki göstergeleri irdeler ve anlamlandırır.

Sanatçılar duygu ve düşüncelerini anlatabilmek, hissettirebilmek için sanattan yararlanırlar. Bu sanat eserlerinde bir şey anlatmak, bir şey hissettirmek ya da estetik bir haz vermek amaçlanır, üretilen her eserin bir amacı vardır. Örneğin kavramsal sanat eserlerine yazılan manifestolar ve şiirler dilsel göstergeye örnektir. Picasso’nun Guernica ve Goya’nın 3 Mayıs 1808 isimli resmi kullandıkları sembollerle savaşı anlatması nedeniyle görsel göstergeye örnektir.

İnsanları bilgilendirme amaçlı, belli bir ürünü satış amaçlı yapılan reklamlar da göstergebilim yöntemi ile incelenip gönderilen mesaj açıklığa kavuşturulabilir.

“Her reklam bir bildiridir: Gerçekten de reklamın bir çıkış kaynağı (piyasaya sürülen ve övülen ürünün ait olduğu firma), bir alış noktası (halk) ve bir aktarım kanalı (yani reklam iletme aracı denilen şey) vardır. Bildirilerin bilimi günümüzde gündemde olduğuna göre, reklam bildirisine, bize çok yeni olarak dilbilimden gelen çözümleme yöntemini uygulamaya çalışabiliriz. Bunun için, incelemek istediğimiz nesneye ilişkin bir konumu benimsemek, yani bildirinin çıkarılması ya da alınmasıyla ilgili her çeşit gözlemi isteyerek bir yana bırakmak ve doğrudan doğruya bildirinin düzeyine yerleşmek gerekir: Bir reklam metni, anlamsal açıdan, yani bildirişim açısından nasıl oluşmuştur (bu soru, görüntü için de geçerlidir ama o zaman çözümü çok daha güçtür)” (Barthes,1993).

Afişler de birer reklam aracıdır, piyasa sürülen bir ürün ya da toplumu bilgilendirme amacı taşıyan konular ele alınmaktadır, alış noktası halktır ve bir iletme aracına sahiptir. Bu sebeple dil bilimden gelen çözümleme yöntemi yani göstergebilim tercih edilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli (Deseni)

Tarama modeli ile yapılan bu araştırmada animasyon film afişlerinin çocukların üzerinde yaratabileceği olumsuz etkinin ortaya konulması planlanmıştır. Araştırma nitel araştırma kapsamındadır. Elde edilen veriler göstergebilim yöntemi ile incelenmiştir.

3.2. Evren ve Örneklem

2004-2021 yılları arasında tasarlanan çocuk animasyon film afişleri çalışmanın evrenini oluşturmaktadır.2004-2021 yılları arasında seçkisiz örneklem ile seçilen Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, Kanada, Güney Kore, Çek Cumhuriyeti, İspanya, Danimarka, Fransa, Ukrayna, Rusya , Avustralya,Avusturya, Almanya ve Türkiye’de tasarlanan çocuk animasyon film afişleri çalışmanın örneklemine oluşturmaktadır.

3.3. Veri Toplama Teknikleri

Bu araştırmada konu ile ilgili bilimsel yayınlar, tezler, dergiler ve afişler taranmıştır. Bu sebeple veri toplama tekniği olarak doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır.

3.4. Verilerin Analizi

Bu araştırmada doküman incelemesi ile elde edilen veriler göstergebilim yöntemi ile analiz edilmiştir.

BÖLÜM IV

4. BULGULAR VE YORUM

Bu başlık altında çalışmadan elde edilen veriler, göstergebilim yöntemi ile çözümlenmiştir. Yapılan araştırmada toplam 1507 afiş taranmıştır. Taranan 1507 afişten, 185 afişin cinsiyetçi olduğu ortaya çıkmıştır. Taranan afişlerde en çok cinsiyetçi afişin, 2013 ve 2016 yıllarında olduğu tespit edilmiştir. Bu çalışmada incelenen 2004 ve 2021 yılları arasında her yıldan ikişer örnek olacak şekilde seçilmiş 36 afişten, en çok cinsiyetçi çocuk animasyon film afişi Amerika Birleşik Devletleri tarafından çıkarılmıştır. İncelenen 36 afişten 23 tanesi Amerika Birleşik Devletlerine aittir. Bkz: Görsel 2-3-4-5-7-8-9-10-11-12-14-15-17-19-21-22-23-25-26-29-33-35-36

Bu durumun sebebinin Amerika Birleşik Devletlerinin daha fazla animasyon filmi çıkarıyor olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Ancak Amerika Birleşik Devletleri tarafından diğer sektörler için tasarlanan afişler ve reklamlar (oyuncak sektörü vb) incelendiğinde genelde cinsiyetçi bir yaklaşıma sahip olduğu fark edilmiştir.

Bu araştırmada yer alan 36 afişten 21 tanesi renk kullanımı ile toplumsal cinsiyet rollerini işlediği düşünülmektedir. Bkz; Görsel 2-4-5-6-8-10-14-15-19-21-22-24-25-26-29-30-33-34- 35-36-37.

Araştırmada yer alan 36 afişten 5 tanesinde dişi bireylerin çocuk bakma, aileye hizmet etme ile görevlendirildiği söylenebilir. Bkz: Görsel 3- 7- 12- 16- 28. Ancak incelenen hiçbir afişte er bireylerin çocuklara baktığı ya da yemek yaptığı görülmemektedir.

İncelenen 36 afişten 16 tanesinde er bireylerin güçlü, kaslı olması ve ailesini koruması gerektiği algısının oluşturulduğu farkedilmiştir. Bkz; Görsel 2- 3- 5- 6- 7- 11- 14- 15- 17- 19- 23- 25- 27- 28- 31- 32. İncelenen hiçbir afişte kaslı ve güçlü bir kadın görülmemektedir. Er bireyler geniş omuzlara kaslı kollara sahipken dişi bireyler incecik bele geniş kalçalara ve büyük göğüslere sahiptir. Dişilik doğurganlıkla özdeşleştirilmiştir. Afişler incelendiğinde kaslı bir dişi bireye rastlanmamıştır.

Görsel 13 ve Görsel 24'te astronot karakterlerin erkek olduğu görünmektedir. İncelenen hiçbir afişte dişi bir astronot ile karşılaşılmamıştır.

Tablo 1. Köpekbalığı Hikayesi

Gösteren	Gösterilen	Gösterge	Anlam
Köpek Balığı 1	Tek yüzgecini kaldırmış, dişlerini sıkıp gözlerini kısmış bir köpek balığı.	Tek yüzgecini kaldırıp kaslarını ve gücünü gösteren erkek köpek balığı, dişlerini sıkması köpek balığını daha güçlü ve korkunç göstermekte.	Duruşu ve karakteri ile erkekliği vurgulanan karakter.
Köpek Balığı 2	Yüzgeçlerini havaya kaldırmış köpek balığı.	Ağız açık, izleyiciye doğru bakan diğer köpek balığından daha uysal görünen erkek bir köpek balığı.	Cinsiyetçi bir anlam ifade etmemektedir. Göstergeler incelendiğinde sempatik bir karakter olduğu anlamı ortaya çıkmaktadır.
Dişi Balık 1	İzleyiciye bakan kırmızı renkte dişi balık.	Aşk, cinselliği ve erotizmi temsil eden kırmızı renk dişi karakterde bolca kullanılmıştır. Kalın kırmızı dudakları ve mor göz makyajı ile dişi bireylerin bakımlı, güzel olması gerektiği algısı yaratılmıştır.	Renk ve şekilleri ile dişiliği vurgulanan karakter.
Dişi Balık 2	Gülümseyip yüzgeçlerini birleştirmiş pembe dişi balık	Kırılganlığı ve hassasiyeti çağırıştıran pembe renk bu dişi karakterde bolca tercih edilmiştir. İki elini kibarca birleştiren bu karakter hem duruşu hem tercih edilen renk sebebi ile kırılgan, güçsüz görünmektedir.	Dişi balıkta kullanılan renk ve duruş ile kırılgan, güçsüz bir karakter olduğu anlamı ortaya çıkmaktadır.
Erkek Balık	Ellerini bağlayıp gülümseyen mavi, yeşil, sarı renklerde erkek balık	Duruşundan haylaz bir erkek karakter olduğu anlaşılmaktadır. Afişte en ön planda yer alması başrol olduğunu bize söylemektedir. Mavi renk tercih edilmesi erkekliği vurgulamaktadır. Sarı canlılığı, hareketliliği simgelemektedir.	Başrol olduğu anlaşılan haylaz, erkek karakter.
Balon Balığı	Gülümseyip izleyiciye bakan erkek balık	Afişte çok geri planda kalması sebebi ile önemli bir karakter olmadığı anlaşılmaktadır.	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır.
Deniz Anası 1	Gülümseyip eğlenen erkek deniz anası	Afişte geri planda kalmış olması önemsiz bir karakter olduğunu anlatmaktadır.	Cinsiyetçi bir anlam ifade etmediği anlaşılmıştır.
Deniz Anası 2	Gülümseyip eğlenen erkek deniz anası	Diğer deniz anası ile aynı özelliklere sahiptir.	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır.

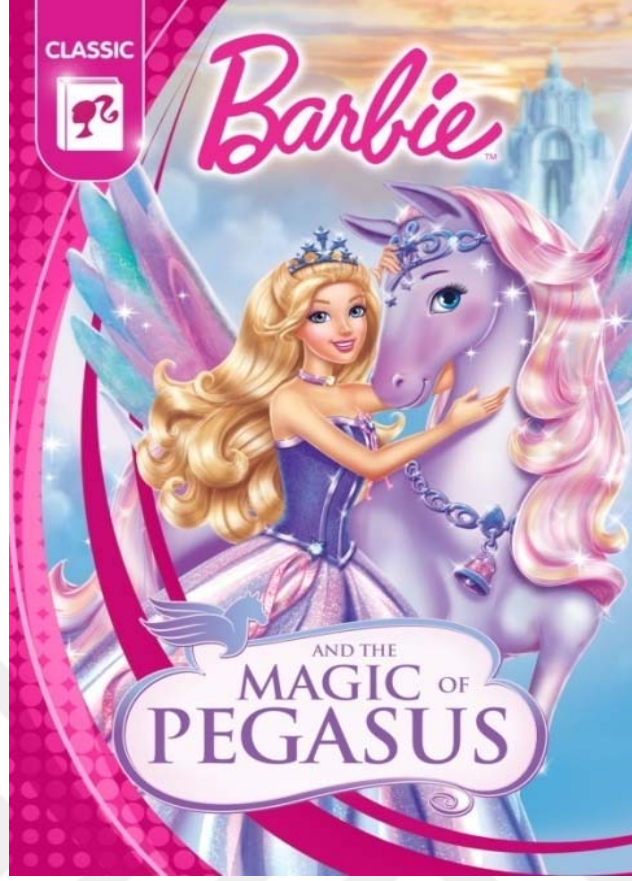
Görsel 3. İnanılmaz Aile (The Incredibles) 2004

<https://viewerscommentary.com/2012/09/08/the-ultimate-evolving-superhero-movie-list-part-3/>

Afişin Geneline Gösterilen: Aynı kostümleri giyen beş kişinin bir patlamadan kaçarken ki görüntüsü.

Tablo 2. İnanılmaz Aile

Gösteren	Gösterilen	Gösterge	Anlam
Baba	İzleyiciye doğru koşan erkek karakter	Afişteki diğer karakterlerden daha ön planda yer alan kaslı ve güçlü erkek karakter. Kaşlarını çatması ile daha otoriter ve hırslı görünmektedir.	Gücü ve kaslı görüntüsü ile erkekliği vurgulanan bir karakter.
Anne	Erkek figürlere göre daha geride kalmış, izleyiciye doğru kucığında bebekle koşan dişi karakter	Baba figüründen arka planda kalmış anne figürü. Baba figürüne göre daha ince ve çelimsiz, incecik bir bele sahip olarak betimlenmiş. Çocuk bakma görevi bu dişi figüre verilmiştir.	Bebek bakma görevi yüklenen dişi karakter. İnce beli ile dişiliği vurgulanan bir karakter olduğu anlamı ortaya çıkmaktadır
Kız Çocuk	İzleyiciye doğru koşan geri planda kalmış dişi kız çocuk karakter.	Erkek çocuk ve baba figüründen daha geride kalmış dişi figür zayıf ve çelimsiz anne figürü gibi incecik bir bele sahip olarak betimlenmiştir.	İnce beli ve güçsüz görünen fiziki ile dişiliği vurgulanan bir karakter olduğu anlamı ortaya çıkmaktadır.
Erkek Çocuk	Afişin ön planında yer alan izleyiciye doğru koşan erkek çocuk karakter.	Kısa ama dişi karakterlere göre daha kilolu, güçlü görünen ön planda erkek karakter. Babası gibi kaşlarını çatması ile otoriter ve hırslı görünmektedir.	Çatık kaşları ile küçük yaşta eril özellikleri vurgulanan karakter.
Bebek	Annesinin kucığında gülen bebek karakter	Kocaman açtığı gözleri ve büyük gülümsemesi ile ailesi ile yaşayacağı macera için heyecanlı görünen bebek karakter.	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır.

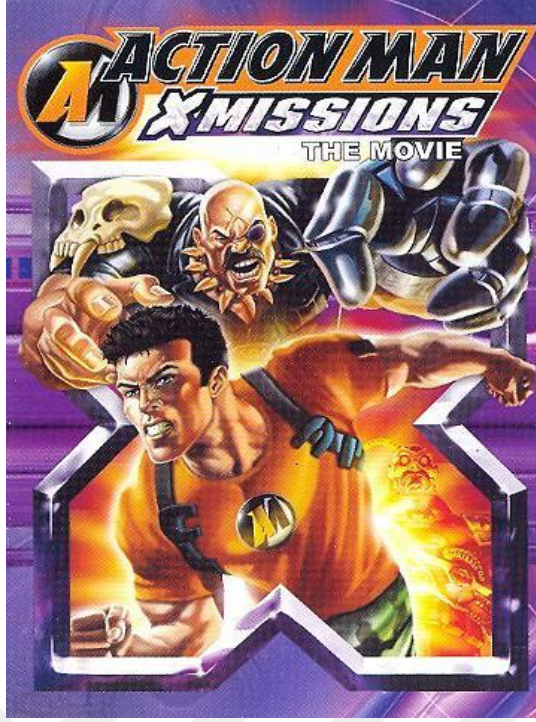
Görsel 4. Barbie Pegasus'un Sihri (Barbie and the Magic of Pegasus) 2005

<https://www.blu-ray.com/ma/Barbie-and-the-Magic-of-Pegasus-Movies-Anywhere/1772/>

Afişin Genelinde Gösterilen: Dişi karakterin kanatlı bir ata sarılması betimlenmiştir. Afişin sol kısmında pembe renk tercih edilmiştir. Arka planda ise mavi ve sarı tonlarında bir gökyüzü resmedilmiştir. Afişin sağ kısmında flu bir şekilde şatoya ya da bir krallığa benzer bir yapı yer almaktadır

Tablo 3. Barbie Pegasus'un Sihri

Gösteren	Gösterilen	Gösterge	Anlam
İnsan	Sarı saçlı, mor, pembe elbiseli bir dişi karakterin kanatlı bir ata sarılması	İnce belli, zayıf bir görüntü ile betimlenmiş dişi bir karakter. Üzerinde mor ve pembe renklere sahip bir elbise bulunmaktadır. Mor renk soyluların tercih ettiği bir renktir, aynı zamanda karakterin başındaki taçtan soylu bir karakter olduğu anlaşılmaktadır. Pembe renk ise kırılganlığı ve hassasiyeti çağrıştıran bir renktir. Bu karaktere yapılan bolca makyaj ile dişiliği ön plana çıkarılmış. Dişi bireylerin gür ve uzun saçlara, ince bir bele sahip olması gerektiği algısı yaratılmaktadır.	Yapılan abartı makyaj ve kullanılan renkler ile dişiliği vurgulanan karakter.
Kanatlı at	İzleyiciye bakan mor, pembe renklerde dişi bir at.	Dişi karakterle aynı renklere sahip kanatlı bir at. Hayvan olmasına rağmen dişil etkisini güçlendirmek amacı ile abartı bir makyaj yapılmıştır. Bu hayvan karaktere toplumsal cinsiyet rolleri makyaj ile yüklenmiştir.	Hayvan olmasına rağmen yapılan abartı makyaj ve kullanılan renkler ile dişiliği vurgulanan karakter.

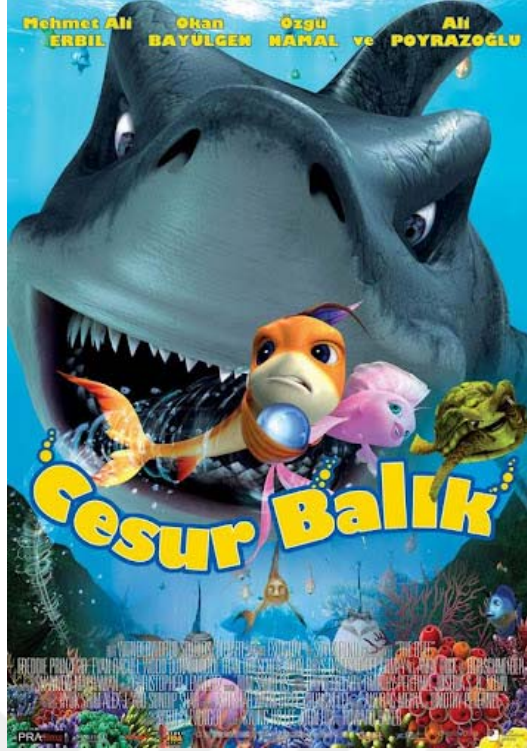
Görsel 5. Action Man Görev Kodu X (Action Man X Missions) 2005

<https://www.filmaffinity.com/us/film262098.html>

Afişin Genelinde Gösterilen: Ön planda, arka plandaki erkek karakterden kaçmaya çalışan bir karakter. Arka planda ise ön plandaki karakteri yakalamak için elleri ile ona uzanan bir erkek karakter betimlenmiştir.

Tablo 4. Action Man Görev Kodu X

Gösteren	Gösterilen	Gösterge	Anlam
İnsan 1	Ön planda yer alan yumruklarını sıkarak koşan erkek karakter.	Kasları ve yüzündeki sert bir ifade ile öne çıkan erkek bir karakter. Turuncu bir kıyafete sahip. Turuncu güç ve dayanıklılığı simgeleyen bir renktir. Kullanılan renkler ve fiziksel görüntü ile güçlü bir karakter olduğu algısı ortaya çıkmaktadır.	Kullanılan renk ve kaslı fiziksel görünüşü ile erkekliği vurgulanan karakter.
İnsan 2	Ön plandaki karakteri yakalamaya çalışan iri bir erkek karakter.	Sağ kolunda yer alan kurukafa ile vahşi mizacı olan bir karakter olduğu anlaşılmaktadır. Yüzündeki sert ifade ile vahşiliği daha da vurgulanmıştır. Oldukça kaslı ve iri bir karakterdir.	Kullanılan kuru kafa ve surat ifadesi ile kötü erkek karakterlerin sert ve vahşi olduğu algısı yaratılmıştır. Kaslı vücudu ve gücü ile ön plana çıkan bir karakter.

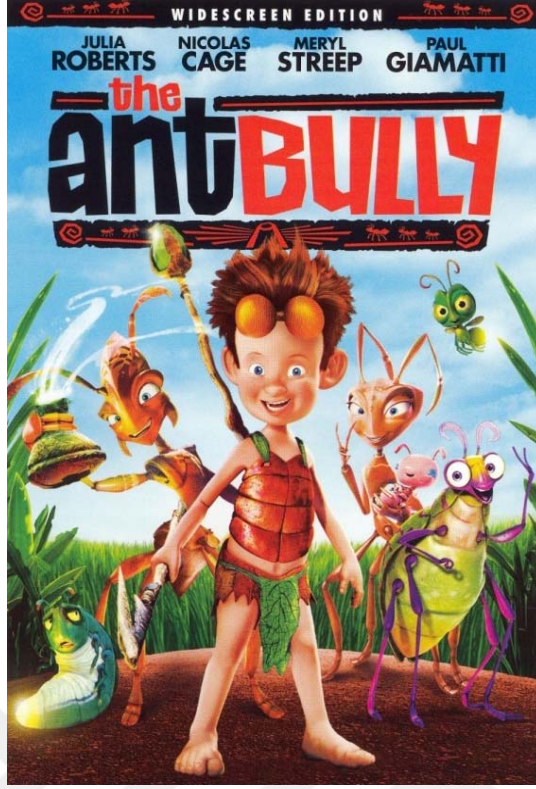
Görsel 6. Cesur Balık (The Reef) 2006

https://www.slocartoon.net/uploading/index-posters.php?cartoon_id=23760

Afişin Genelinde Gösterilen: Arka planda büyük bir köpek balığı görünmektedir. Ön planda ise elinde inci ile kaçan turuncu ve pembe balık, yanlarında ise bir deniz kaplumbağası bulunmaktadır.

Tablo 5. Cesur Balık

Gösteren	Gösterilen	Gösterge	Anlam
Köpek balığı	Ağzını açmış dişlerini göstererek küçük balıklara doğru yüzen köpek balığı	Doğası gereği vahşi ve tehlikeli bir karakter. Dişlerini göstermesi bu etkiyi güçlendirmiştir.	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır. Diğer karakterlere göre ürkütücü olduğu anlamı ortaya çıkmaktadır.
Erkek balık	Dişi balığa yakın duran elinde inci olan turuncu renkte erkek karakter.	Turuncu renk güç ve dayanıklılığı simgeleyen bir renktir. Bu rengin erkek bireyde kullanılmasının amacı gücünü vurgulamaktır. Bu karakter surat ifadesi ve duruşu ile inciye ve dişi balığı koruyor gibi görünmektedir.	Kullanılan renk, surat ifadesi ve dişi karakteri koruyor gibi gözükmeleri ile erkek bireylerin güçlü ve sert olması gerektiği algısı yaratılmaktadır.
Dişi balık	İzleyicinin sağ tarafına doğru yönelmiş pembe renkte dişi bir balık	Pembe kırılğanlık ve hassasiyet anlamı olan bir renktir. Dişi karakterin erkeğin arkasına doğru saklanmış duruşu ile güçsüzlüğü vurgulanmıştır	Kullanılan renk ve duruş ile dişi karakterin korunmaya muhtaç olduğu algısı yaratılmıştır.
Deniz kaplumbağası	Afişin sağ tarafında yer alan yeşil renkte bir deniz kaplumbağası.	Afişin neredeyse dışına taşan bu karakter diğer karakterler kadar önemli olmadığı algısı yaratmaktadır.	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır.

Görsel 7. Bitirim Karınca (The Ant Bully) 2006

<https://www.pinterest.de/pin/630504016562078480/>

Afişin Genelinde Gösterilen: Doğal yaşam alanında bir araya gelmiş karınca ailesi, ön planda insan bir figür, arka planda kalmış ateş böceği ve afişin sol tarafında yer alan yıldız kurdu.

Tablo 6. Bitirim Karınca

Gösteren	Gösterilen	Gösterge	Anlam
İnsan	Afişin ön planında yer alan elinde baltaya ya da sopaya benzer bir alet bulunan erkek karakter	Her an maceraya hazır olan erkek karakter, eline verilen baltaya ya da sopaya benzer aletle gücü vurgulanmaktadır	Duruşu ve elindeki alet ile gücü vurgulanan erkek karakter
Erkek karınca	Bir elinde asa diğer elinde iksir şişesine benzer bir şişe tutan erkek karınca	Elindeki asa ile gücü vurgulanan erkek karınca	Duruşu ve elindeki aletler ile gücü vurgulanan erkek karakter
Dişi karınca	Elinde bebek olan dişi karınca	Bebek bakmak ile görevlendirilmiş dişi karınca	Bebek bakma görevi ile toplumsal cinsiyet rollerinin yüklendiği dişi karakter.
Bebek karınca	İzleyiciye doğru bakan bebek karınca	Diğer karıncalardan farklı rengiyle yeni doğduğuna işaret edilen bebek karınca	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır. Dişi ve erkek karıncanın yavrusu olduğu anlamı ortaya çıkmaktadır.
Yıldız kurdu	Ağzı açık bir şekilde afişin sağ tarafına doğru bakan yıldız kurdu	Diğer karakterler kadar önemli olmayan bir karakter	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır.
Ateş böceği	İzleyiciye doğru bakan ateş böceği	Afişte çok az yer kaplayan bu karakterin diğer karakterler kadar önemli olmadığı anlaşılmaktadır.	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır
Böcek	İzleyiciye bakan tek kolunu kaldırmış bir böcek	Kaldırdığı kolu ile izleyiciyi selamlamaktadır.	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır

Görsel 8. Bratz Pijama Partisi Macerası (Bratz Kidz Sleepover Adventure) 2007

<https://www.amazon.es/Bratz-Kidz-Sleepover-Adventure-DVD/dp/B01I070XV0>

Afişin Genelinde Gösterilen: Pembe renkte kalpler ve yıldız desenleri olan bir arkaplan, ön planda ise eğlenceli vakit geçiriyormuş gibi görünen 5 küçük kız çocuğu ve bir köpek bulunmaktadır.

Tablo 7. Bratz Pijama Partisi Macerası

Gösteren	Gösterilen	Gösterge	Anlam
İnsan 1	Yerde oturan, siyah saçlı, patlamış mısır kasesini elinde tutan figür	Kız arkadaşlarıyla pijama partisinde geçirdiği zamandan keyif alıyormuş gibi görünen karakter.	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır.
İnsan 2	Yerde oturarak pembe ciltli kitabı elinde tutan karakter	Elinde tuttuğu defter, koyu pembe zemin üzerine açık pembe kalpler ile süslenmiştir. Dişi bireylerin okudukları kitaplar bile bilimsellikten uzak, sevgi ve aşk üzerine olduğu algısı yaratılmaktadır.	Elinde tuttuğu kitap ile toplumsal cinsiyet rolleri işlenmektedir.
İnsan 3	Sarı saçlı, beyaz tenli arkadaşına oje süren karakter	Arkadaşına oje sürerek onu süsleyen karakter bir yandan saçını yaptırmaktadır bu durum dişi bireylerin bir araya geldiğinde sadece süslandıkları algısını yaratmaktadır.	Yaptıkları süslenme eylemi ile toplumsal cinsiyet rolleri yüklenen karakter
İnsan 4	Arkadaşına elini uzatmış, ojelerine hayranlıkla ve mutlulukla bakan siyah figür	Arkadaşının onu süslemesinden mutlu olan figür dişi karakterlerin süslenerek mutlu olduğu algısını yaratmaktadır.	Süslenmek dişilere ait bir eylemdir. Bu işin ırkı yoktur ancak cinsiyeti vardır algısı oluşturulmuştur.
İnsan 5	Sarı saçlı figürün saçlarını yapan elinde tarak olan esmer karakter	Gülümseyerek arkadaşının saçlarını yapan bu figür dişi karakterlerin birlikte sadece süslandıkları algısını yaratmaktadır.	Yaptıkları eylem ile kadınların bakımlı ve güzel olması gerektiği empoze edilmektedir.
Köpek	Yatakta izleyiciye doğru bakan siyah köpek	Diğer figürlerden daha küçük görünmesi pek önemli olmayan bir karakter olduğu algısı yaratmaktadır.	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır.

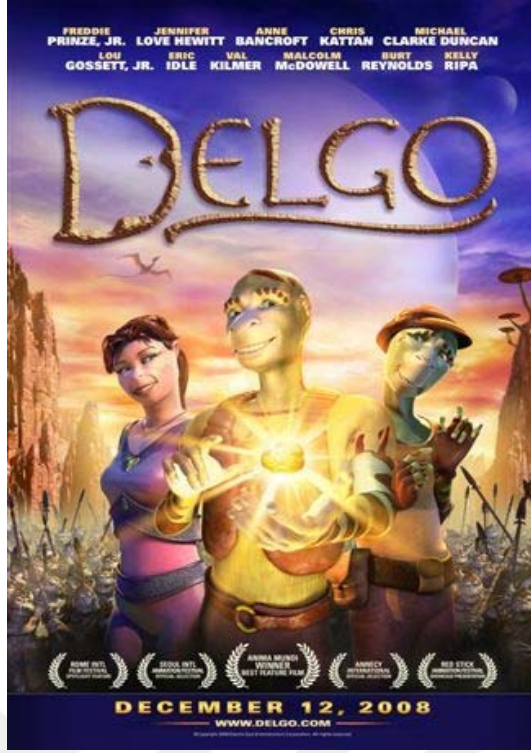
Görsel 9. Neşeli Dalgalar (Surf's Up) 2007

<https://www.amazon.in/-/hi/Ash-Brannon/dp/B007ZWWNHE>

Afişin Genelinde Gösterilen: Birlikte sörf yapan bir tavuk ve penguenler.

Tablo 8. Neşeli Dalgalar

Gösteren	Gösterilen	Gösterge	Anlam
Erkek penguen 1	Afişin en ön planında yer alan erkek penguen	Sörf yapmaktan keyif aldığı suratındaki ifadeden belli olan erkek penguen, dişi penguene göre daha iri ve ön planda olması erkeklerin daima lider olduğu algısını yaratmaktadır.	Diğer karakterlerden daha önemli olan erkek penguen
Erkek penguen 2	Üçgen bir vücuda sahip ve erkek arka plandaki penguen	Vücudundaki dövmeye benzer motifler ve üçgen vücutu ile gücü ve erkekliği ile ön plana çıkmaktadır.	Erkek bedeninin kaslı ve güçlü olması gerektiği algısı yaratılmaktadır.
Dişi penguen	Afişin arka planında yer alan, elinde mürekkep balığı olan dişi penguen	Bu dişi figür güzelliğinin ve dişiliğinin öne çıkarılması için çiçeklerle süslenmiştir	Dişilerin güzel olması gerektiği algısı yaratılmıştır.
Yavru penguen	Afişin yazısına tek kolu ile asılmış yavru penguen	Şaşkın bir karakter olduğu anlaşılmaktadır. Diğer karakterlerden geri planda olması önemsiz bir figür olduğu anlamını ortaya çıkarmaktadır.	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır
Horoz	Baygın bakışlı, sörf yapan bir horoz	Sörf yapmaktan diğer karakterler kadar heyecan duymadığı surat ifadesinden belli olan bir horoz	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır

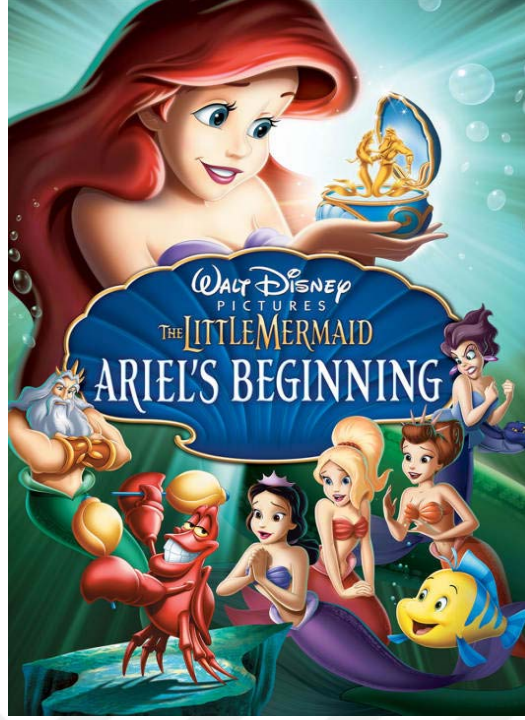
Görsel 10. Delgo 2008

<https://www.netflixmovies.com/delgo-2008>

Afişin Genelinde Gösterilen: Biri ön planda diğer ikisi daha arka planda yer alan üç fantastik karakter bulunmaktadır. En ön planda olan figürün ellerinin arasında parlayan bir obje bulunmaktadır. En arka planda ise günbatımı, gökyüzünde uçan bir ejderha, dağlar ve savaşa hazır, orklara benzeyen bir grup fantastik karakter görülmektedir.

Tablo 9. Delgo

Gösteren	Gösterilen	Gösterge	Anlam
Erkek Lokni 1	İki elinin arasında parlak bir obje tutan erkek bir karakter. Suratında bir tebessüm vardır. Diğer iki karakterden daha ön planda yer almaktadır. Toprak rengi tonlarında kıyafetler giymektedir.	Yeşil ten renginden dişi karakterle aynı ırktan olmadığı anlaşılmaktadır. Elinde tuttuğu objeye verilen parlaklık ve kullanılan sarı renk ile değerli bir nesne olduğu anlaşılmaktadır. Dişi karakterden ve diğer erkek karakterden daha ön planda yer alması lider olduğunu göstermektedir.	Figürün konumu ile erkek bireyin dışiden daha üstün olduğu algısı yaratmaktadır.
Erkek Lokni 2	Diğer karakterden daha arka planda kalmış izleyiciye bakan karakter. Toprak rengi tonlarında kıyafetler giymekte, kahverengi eldivenler ve şapka takmaktadır.	Yeşil ten renginden dolayı diğer erkek karakter ile aynı ırka ait olduğu anlaşılan erkek karakter	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır.
Dişi Nohrin	Ortada bulunan karakterden daha geri planda kalmış dişi bir figür. Pembe, mor tonlarında kıyafetler giymektedir. Fiziki erkek karakterlere göre daha fazla dikkat çekmektedir. İnce bir bele, büyük göğüslere sahiptir.	Pembe renginin kırılganlık ve hassasiyet anlamı bulunmaktadır. Mor renk ise soylu ve asillerin tercih ettiği bir renktir bu sebeple figürün giydiği kıyafetlerden soylu ve korunmaya muhtaç bir dişi karakter olduğu algısı ortaya çıkmaktadır. İnce bele ve büyük göğüslere sahip olması ile dişiliği vurgulanmaktadır.	Kullanılan renk, karakterin fiziki ve yer aldığı konum ile toplumsal cinsiyet rolleri dayatılmaktadır.

Görsel 11. Küçük Denizkızı Ariel'in Başlangıcı (The Little Mermaid Ariel's Beginning)
2008

<https://www.movi.pk/the-little-mermaid-3-ariels-beginning-2008-hindi-dubbed/>

Afişin Genelinde Gösterilen: Afişin en tepesinde bir deniz kızı yer almaktadır. Orta kısımda büyük bir deniz kabuğu üzerine filmin ve filmi yapan şirketin ismi yazılmıştır. Afişin alt kısmında dört deniz kızı, bir deniz erkeği, bir yengeç ve bir balık yer almaktadır.

Tablo 10. Küçük Denizkızı Ariel'in Başlangıcı

Gösteren	Gösterilen	Gösterge	Anlam
Deniz Kızı 1	Kırmızı renkte saçlara sahip afişte en büyük görünen ana karakter. Elinde bir obje tutmaktadır.	Diğerlerinden daha büyük yer alması daha önemli bir karakter olduğu algısını ortaya koymaktadır.	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır.
Deniz Kızı 2	Başında taç bulunmaktadır. Mor renklerde kıyafetlere sahiptir. İki elini göğsünde birleştirmiş bir şekilde yengece bakmaktadır.	Mor daha çok soyluların, saraylıların giydiği bir renktir. Başındaki taçtan ve mor kıyafetlerinden soylu bir karakter olduğu anlaşılmaktadır.	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır.
Deniz Kızı 3	Kırmızı renkte kıyafetler giymektedir. Sarı renkte dolgun saçlara ve ince bir bele sahiptir. İki elini birleştirip kibar bir duruş sergilemektedir.	Duruşuyla, dişi bireylerin kibar ve naif olması gerektiği algısı yaratılmaktadır. İncecik beliyile, dolgun saçlarıyla dişiliği vurgulanmaktadır.	Duruşu ve fiziksel özellikleri ile toplumsal cinsiyet rollerini izleyiciye aşılarmaktadır.
Deniz Kızı 4	Turuncu renklerde bir kıyafet giymektedir. Yengece bakmaktadır.	Suratındaki ifadeden ve vücut dilinden heyecanlı olduğu anlaşılmaktadır.	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır.
Deniz Kızı 5	Lacivert renklerde kıyafetler giymektedir.	Suratındaki ifadeden ve vücut dilinden sinirli olduğu anlaşılmaktadır.	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır.
Deniz Erkeği	Güçlü ve kaslı bu figür ellerini bağlayarak izleyiciye doğru poz vermektedir. Beyaz gür saçlara ve sakallara sahiptir.	Elleri bağlamanın iletişime kapalı olma kalbi ile araya mesafe koyma anlamı vardır. Bu sebeple karakter duygusallıktan uzak sert bir imaj çizmektedir. Bu imaj figürün anatomik yapısıyla desteklenmiş güçlü ve kaslı olarak betimlenmiştir.	Figürün duruşu ile erkeklerin duygusuz olduğu imajı yaratılmıştır. Fiziksel görünüşü ile erkeklerin kaslı ve güçlü olması gerektiği algısı ortaya çıkmaktadır.
Yengeç	Dişlerini göstererek izleyiciye bakmaktadır.	Diğer figürleri eğlendiriyor ve şaşırtıyor gibi görünmektedir.	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır.
Balık	Gülümseyerek yengece bakmaktadır.	Suratındaki ifadeden mutlu olduğu anlaşılmaktadır.	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır.

Görsel 12. Yaman Tilki (Fantastic Mr.) Fox 2009

<https://www.pinterest.at/pin/398920479467066792/>

Afişin Genelinde Gösterilen: Sarı arkaplan üzerine konumlandırılmış bir tilki ailesi ve fare.

Tablo 11. Yaman Tilki

Gösteren	Gösterilen	Gösterge	Anlam
Fare	İzleyiciye doğru bakan yeşil kostümlü bir fare	Tilki ailesi ile aynı türe sahip olmamasına rağmen onlarla aynı karede yer alması bu aileye yakın bir karakter olduğunu göstermektedir.	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır.
Erkek Tilki 1	Koltukta oturan takım elbiseli erkek tilki elinde bir kitap ya da broşür tutmaktadır.	Koltukta oturan tek karakterdir. Diğerlerinden daha otoriter ve sözü geçen erkek bir figür olduğu anlaşılmaktadır. Oldukça zevk sahibi ve kibar görünmektedir.	Figürün konumu ile erkekliği vurgulanmaktadır.
Erkek Tilki 2	Yerde meditasyon yapar gibi oturmaktadır. Üzerinde mavi bir gömlek vardır.	Mavi, gökyüzünü, suyu ve erkekliği simgeleyen bir renktir. Ancak bu figürde meditasyon yapması sebebi ile mi erkekliği vurgulaması sebebi ile mi seçildiği konusunda kesin bir yargıya varmak zordur.	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır.
Erkek Tilki 3	Beyaz bir kostüm giymekte ve ayakta durmaktadır.	Kostümünden diğerlerinden daha farklı bir karakter olduğu anlaşılmaktadır.	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır.
Dişi Tilki	Yaptığı yemeği yukarıda tutmaktadır ve diğer karakterlerden geri plandadır.	Diğer tüm karakterler keyfine bakarken dişi figürün sadece yemek yaptığı algısı yaratılarak en geri plana atılan karakter olmuştur.	Dişi karakter yemek yapmakla özdeşleştirilmiştir.

Görsel 13. Gezegen 51 (Planet 51) 2009

<https://www.walmart.ca/fr/ip/Planet-51-DVD/PRD55L0ABEM0M94>

Afişin Genelinde Gösterilen: Arkaplanda gökyüzünde helikopter bulunmaktadır, ön planda ise diğer karakterlerden kaçan uzaylı bir aile ve astronot.

Tablo 12. Gezegen 51

Gösteren	Gösterilen	Gösterge	Anlam
Erkek Astronot	Astronot kıyafeti giymiş erkek figür	Suratından heyecanlı olduğu anlaşılmaktadır. Astronot karakterin erkek seçilmesi dişi bireylerin bu işi yapamayacağı algısı yaratmaktadır.	Mesleklere cinsiyet yüklenerek, toplumsal cinsiyet rolleri işlenmiştir.
Erkek Uzaylı 1	Afişin sol tarafında yer almaktadır. Astronottan geri planda kalmaktadır.	Astronot kadar önemli bir karakter olmadığı anlaşılmaktadır.	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır.
Erkek Uzaylı 2	Kırmızı gömlek giyen uzaylı bir karakter.	Astronot kadar önemli olmadığı geri planda kalmasından anlaşılmaktadır. Ancak uzaylılar arasında en önemli olan bu karakterdir.	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır.
Erkek Uzaylı 3	Çocuk uzaylı karakter heyecanla koşmaktadır.	Yakınında yer alan dişi ve erkek karakterin çocuğu olduğu anlaşılmaktadır.	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır.
Dişi Uzaylı	Uzaylılar arasında en arka planda kalan karakterdir.	Dişiliği sebebi ile geri plana atılmış karakter.	Bu karakterin afişteki konumu ile toplumsal cinsiyet rolleri işlenmiştir.
Uzaylı Evcil Hayvan	Dili dışarıda, koşan uzaylı bir hayvan	Tasvir ediliş şeklinden köpeğe benzetilmek istendiği anlaşılmaktadır.	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır. Uzaylı bir köpek olduğu anlamı ortaya çıkmaktadır.

Görsel 14. Ejder Çocuk (Firebreather) 2010

https://itorrent.ws/torrent/27381/firebreather_2010_720p_bdrip_x264_dual_vhs/

Afişin Geneline Gösterilen: Ön planda alevler içinde erkek bir karakter ve ona doğru yönelmiş dişi bir karakter bulunmaktadır. Arkaplanda ise kaçışan insanlar ve bir canavar bulunmaktadır.

Tablo 13. Ejder Çocuk

Gösteren	Gösterilen	Gösterge	Anlam
Ejderha	Yan profilden görünen bir ejderha	En önde yer alan figürle ve afişin solunda yer alan figürle bir ilişkisi olduğu anlaşılmaktadır	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır.
İnsan 1	Ejderhanın hemen yanında yer alan yan profilden bir kadın yüzü	Hem ejderha ile hem en ön planda yer alan erkek figür ile bir ilişkisinin olduğu anlaşılmaktadır	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır.
İnsan 2	En önde alevler içinde yer alan erkek figür	Alevlerden yanmadığı görülmektedir, arkasındaki ejderha ile bir alakası olduğu hatta ejder güçleri olabileceği fikrini akla getirmektedir. Yumruklarını sıkarak gücünü göstermektedir.	Yumruklarını sıkarak gücü vurgulanan erkek karakter
İnsan 3	Pembe kıyafet giyen sarı saçlı dişi karakter	Bu dişi karakter arkada yer alan erkek bir karakter tarafından kolundan tutulup çekilmektedir. Muhtemelen bu hareket dişi bireyi bir tehlikeden koruma amacı ile yapılmaktadır. Ayrıca pembe rengin anlamı hassasiyet ve kırılganlıktır.	Dişi bireylerin kendini koruyamayacağı algısı ortaya çıkmaktadır
İnsan 4	Gri gömlek giyen dişi karakterin kolundan tutan erkek karakter	Erkek karakterin dişi figürü kolundan tutup çekmesi, onu bir tehlikeden koruyor gibi görünmektedir.	Erkeklerin dişileri tehlikelerden koruması gerektiği anlamı ortaya çıkmaktadır
İnsan 5	Afişin en sol tarafında yer alan erkek karakter eli ile gökyüzünü göstermektedir.	Yüzündeki bu dehşet ifadesinden, yukarıda çok korktuğu bir şey olduğu anlamını ortaya çıkarmaktadır.	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır

Görsel 15. Megazeka (Megamind) 2010

<https://tyson.fandom.com/wiki/Megamind>

Afişin Genelinde Gösterilen: Sarı zemin üzerine konumlandırılmış birbirinden farklı karakterler.

Tablo 14. Megazeka

Gösteren	Gösterilen	Gösterge	Anlam
İnsan 1	Mavi renklerde kostüm giyen elleri belinde izleyiciye doğru bakan figür	Kafasının oldukça büyük, vücudunun ise ince ve güçsüz olması zekasını vurgulamaktadır. Neredeyse karakterin tamamında kullanılan mavi renk erkekliği simgeleyen renktir.	Kullanılan renk ile erkekliğe bir gönderme yapılmaktadır.
İnsan 2	Beyaz renkte süper kahraman kostümü giyen sağ kolundaki kasları gösteren iri ve kaslı bir vücuda sahip erkek karakter	Gösterdiği kasları ve abartılı kaslı vücudu ile erkeklerin böyle güçlü ve kaslı olması gerektiği algısını yaratmaktadır.	Vücut tipi ile toplumsal cinsiyet roller işlenmiştir.
İnsan 3	Kırmızı, turuncu, beyaz renklerde süper kahraman kıyafeti giyen iki kolunu da sıkışmış kaslarını gösteren iri bir erkek figür	Arka planda kalmış olmasına rağmen kaslı vücudu ve gücünü göstermesi hemen dikkat çekmektedir. Er bireylerin böyle olması gerektiği algısını yaratmaktadır.	Vücut tipi ve verdiği poz ile toplumsal cinsiyet rolleri işlenmiştir.
İnsan 4	Elinde mikrofon olan izleyiciye doğru bakan dişi bir karakter	Diğer karakterler güçlü ve kasları ile öne çıkarken bu karakter ince ve zarif bir vücuda sahiptir. Dişi bireylerin zarif olması gerektiği düşüncesi ortaya çıkmaktadır.	Dişi karakterin fiziki ile naif olmaları gerektiği mesajı verilmiştir.
Balık Robot	Kafası balık olan vücudu ise robot olan bir karakter	Gorile benzeyen bir robot vücut ile bir balık kafası birleştirilmiştir. Bu durum diğer karakterlerden fiziksel olarak daha farklı olduğunu ortaya koymaktadır.	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır. Bir çok farklı türde cinsin karışımından oluşan bir karakter olduğu anlamı ortaya çıkmaktadır

Görsel 16. Leafie 2011

<https://letterboxd.com/film/leafie-a-hen-into-the-wild/>

Afişin Genelinde Gösterilen: Doğal yaşam alanında bir tavuk ve ördek yürürken görünmektedir.

Tablo 15. Leafie

Gösteren	Gösterilen	Gösterge	Anlam
Tavuk	Kanadı ile yavru ördeğin sağ tarafını kapatırken yürüyen bir tavuk figürü	Kendi çocuğu olmasa bile yavruyu koruyan kollayan ve ona bakan bir dişi figur. Yandaki ördek yavrusuna kanat girmesi hem gerçek hem mecaz anlamda dişilerin çocuklara bakma görevi ile özdeşleştiğini ima etmektedir	Annelik görevi ile özdeşleştirilen dişi karakter
Ördek	İki kanadını açmış bir şekilde yürüyen ördek karakter	Tehlikelerden habersiz, tavuğun onu koruduğunun farkında olmayan neşeli görünen bir ördek.	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır

Görsel 17. Şirinler 2011

<https://www.warezturkey.org/tags/Sirinler%20tek%20link/>

Afişin Geneline Gösterilen: Arka planda bir metropol görünmektedir, ön planda ise şirinler denilen fantastik karakterler yer almaktadır.

Tablo 16. Şirinler

Gösteren	Gösterilen	Gösterge	Anlam
Karakter 1	Diğerlerinden farklı olarak kırmızı kıyafet giyen ve güneş gözlüğü takan ellerini bağlamış karakter	Karakterin ellerini bağlaması kalbiyle arasına mesafe koyduğunu anlatır, mantıklı düşünen bir erkek karakterdir. Taktığı gözlük diğerlerinin patronu olduğu imajı çizmektedir.	Erkek karakterlerin duygudan çok mantıkla hareket ettiği anlamı ortaya çıkmaktadır.
Karakter 2	Gözlüklü, elinde defter ya da kitap, kulağının arkasında kalem olan erkek karakter	Gözlük bilgiyi, bilimi temsil etmektedir. Elindeki defter ve kulağının arkasındaki kalemle bu etki güçlendirilmiştir.	Daha çok erkek karakterlerin zeki olduğu algısı ortaya çıkmaktadır.
Karakter 3	İki kolunu bağlamış sert bir bakış atan karakter	Kollarını bağlamanın iletişime kapalı olduğu anlamı da vardır, bu karakterin surat ifadesine bakıldığında bu anlamın daha doğru olduğu anlaşılmaktadır.	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır
Karakter 4	Afişin en solunda yer almaktadır üzerinde bulundukları kayadan düşer gibi görünmektedir	Suratındaki ifadeden diğerlerinden daha saf ve şaşkın bir karakter olduğu anlaşılmaktadır.	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır.
Karakter 5	Bu erkek karakterin diğerlerinden farklı bir kıyafeti vardır. İskoç eteği giymektedir ve tek yumruğunu sıkmaktadır	Giydiği kıyafetten İskoç olduğu anlaşılmaktadır. Etek giymesine rağmen sert bir mizacı vardır kaşlarını çatmış yumruğunu sıkmış olması sert ve sinirli olduğunu vurgulamaktadır.	Erkeklerin sert ve sinirli olması gerektiği imajı çizmektedir.
Karakter 6	Afişte yer alan tek dişi karakterdir. Sarı gür saçlara sahiptir ve topuklu ayakkabı giymektedir. Tek ayağını havaya kaldırmış, tek eliyle de saçlarıyla oynamaktadır.	Kadınların daima şık görünmesi, bakımlı olması, dolgun saçlara sahip olması, topuklu ayakkabılar giyip makyaj yapması ve zarif bir duruşu olması gerektiğini vurgulamaktadır.	Dişi karakterin duruşu ve giydikleri ile toplumsal cinsiyet rolleri işlenmiştir

Görsel 18. Keçi Hikayesi (Goat Story) 2012

<https://www.cineserie.com/movies/2981342/>

Afişin Genelinde Gösterilen: Doğal, yeşillik bir alanda oynayan çocuklar ve yetişkinler. Afişin sol tarafında bir keçi, sağ tarafında ise boynuzlu insanlar yer almaktadır.

Tablo 17. Keçi Hikâyesi

Gösteren	Gösterilen	Gösterge	Anlam
Keçi	Ağzını açmış bir şekilde izleyiciye bakan keçi karakter	Yüzündeki ifadeden haylaz ve eğlenceli bir karakter olduğu anlaşılmaktadır	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır
Boynuzlu İnsanlar	Afişin sağ tarafında yer almaktadır. İki de büyük buruna sahiptir. Çocukları izliyor gibi görünmektedirler	Afişin sağında çok küçük bir şekilde yer almaları önemsiz karakterler olduğunu bize anlatmaktadır	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır
Kız Çocuk	Afişin merkezinde yer almaktadır. Bu dişi karakter elinde oyuncak bebek tutmaktadır. Aşağıda yer alan şişman figürün göbeğinde zıplıyor gibi görünmektedir	Dişi karakterin elinde oyuncak bebek tutması dişilerin sadece oyuncak bebeklerle oynadığı algısı yaratmaktadır, bu durum küçük kız çocuklarını bebek bakma görevine hazırlamaktadır ve bu oyuncak bebek pembe giysiler giymektedir, pembe rengin kırılabilirlik anlamı vardır	Dişi karakterin elinde tuttuğu oyuncak bebek ile toplumsal cinsiyet rolleri işlenmiştir
Erkek Çocuk	Afişin merkezinde yer alan diğer karakterdir. Bu erkek çocuk elinde ahşaptan yapılmış bir kılıç tutmaktadır.	Erkek çocuk figürün oyuncak kılıçla oynaması erkeklerin savaşçı, kavga etmeyi seven bireyler olduğu algısını yaratmaktadır	Erkek figürün elinde tuttuğu oyuncak kılıç ile toplumsal cinsiyet rolleri işlenmiştir
İnsan 1	Afişin sağ tarafında yer almaktadır. Gözleri bir örtü ya da bezle kapatılmıştır ve dans ediyor gibi görünmektedir	Surat ifadesinden burada eğlendiği anlaşılmaktadır	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır
İnsan 2	Afişin orta kısmında yer almaktadır. Oldukça kilolu bir karakter.	Çocukların üzerinde zıplamasına izin vererek onları eğlendiriyor gibi görünmektedir, eğlenceli bir karakter olduğu anlaşılmaktadır	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır
İnsan 3	Abartılı uzun ve ince bir vücuda sahiptir	İzleyiciye doğru attığı bakıştan eğlendiği anlaşılmaktadır	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır

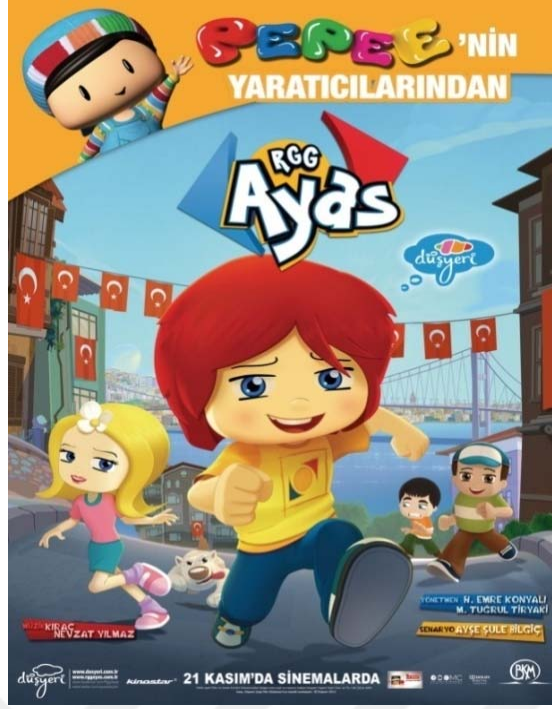
Görsel 19. Paranorman 2012

<https://tr.pinterest.com/pin/351773420866830094/>

Afişin Genelinde Gösterilen: Afişin üst tarafında iki genç, iki çocuk ve bir tane ergenlik çağlarında birey bulunmaktadır. Afişin alt kısmında ise zombiler yer almaktadır.

Tablo 18. Paranorman

Gösteren	Gösterilen	Gösterge	Anlam
İnsan 1	Afişin en üstünde yer alan kaslı ve baygın bakışlı erkek karakter yanındaki dişi karakteri koruyor gibi görünmektedir	Kaslı görünmesi erkeklerin kaslı ve güçlü olması gerektiği algısını yaratmaktadır. Ancak yüz ifadesi incelendiğinde ağzı açık, boş bir şekilde baktığı anlaşılmaktadır. Kasları ile boş kafasını gizlemeye çalışıyor gibi görünmektedir.	Erkeklerin çok zeki olmasa bile fiziksel gücü ile insanları koruyabileceği algısı yaratmaktadır
İnsan 2	Sarı saçlı, pembe eşofman giyen, yanındaki erkek figüre sarılmış dişi karakter	İnce beli geniş kalçası ile dikkat çekmektedir. Üzerinde pembe eşofman vardır, pembenin anlamı kırılganlık ve hassasiyettir bu etki yanındaki erkek figüre sarılmasıyla güçlendirilmiştir	Bu figürün duruşu, fizigi ve giydiği kıyafetler ile toplumsal cinsiyet rolleri işlenmiştir
İnsan 3	Afişin en sağında yer almaktadır ve üzerinde kırmızı bir tişört bulunmaktadır.	Surat ifadesinden haylaz, yaramaz bir karakter olduğu anlaşılmaktadır	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır
İnsan 4	Afişin en ortasında yer almaktadır ve elinde bir kitap tutmaktadır.	Afişin merkezinde yer alması ve en ön planda olmasından filmin ana karakteri olduğu anlaşılmaktadır	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır
İnsan 5	Afişin en solunda yer almaktadır diğer karakterlerden daha şişmandır	Surat ifadesinden aralarındaki en şaşal ve korkak karakter olduğu anlaşılmaktadır	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır
Zombiler	Afişin en alt kısmında yer almaktadırlar çürümüş yüzlere yeşilimsi ten rengine sahiptirler ve korkutucu görünmektedirler bu beş karakterin hepsi erkektir	Ten renklerinden çürümüş vücutlarından bu beş karakterin zombi olduğu anlaşılmaktadır. Bu beş karakter arasında hiç dişi figür bulunmamaktadır. Bu durum korkunç ve ürkütücü olan şeylerin erkek olduğu algısını yaratmaktadır	Dişilerin korkutucu olamayacağı, daha çok erkeklerin korkunç ve ürkütücü olabileceği anlamı ortaya çıkmaktadır

Görsel 20. Ayas 2013

<https://www.cineplex.de/film/ayas/307705/>

Afişin Geneline Gösterilen: Türk bayraklarının asılı olduğu bir sokakta birlikte koşan, oyun oynayan çocuklar.

Tablo 19. Ayas

Gösteren	Gösterilen	Gösterge	Anlam
İnsan 1	En ön planda yer alan kırmızı saçlı izleyiciye doğru koşan erkek karakter	Afişte en büyük ve izleyiciye en yakın olan karakter olmasından dolayı filmin ana kahramanı olduğu anlaşılmaktadır	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır
İnsan 2	Afişin en solunda yer alan pembe ve mavi kıyafetler giyen dişi karakter	Pembe hassasiyet ve kırılganlığın rengidir bu dişi figürün ayakkabıları ve tişörtünün rengi pembedir ancak eteği mavi renktedir. Mavi renk erkekliği simgelese de gökyüzü, su anlamı da vardır. Bu dişi karakterin kafasına eklenen çiçek ile kırılganlık ve hassasiyet anlamı vurgulanmıştır	Kullanılan renk ve kafasına eklenen çiçek ile dişilerin kırılgan ve hassas olduğu anlamı ortaya çıkmaktadır
İnsan 3	Afişin arka planında yer alan yeşil kahverengi tonlarında kıyafetler giyen erkek karakter	Afişin çok geri planında kalmış olması çok önemli bir karakter olmadığını anlatmaktadır	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır
İnsan 4	Afişin en arka planında yer alan turuncu renklerde tişört giyen erkek karakter	Afişin en geri planında kalmış olması çok önemli bir karakter olmadığını anlatmaktadır	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır

Görsel 21. Kurbağa Krallığı (Frog Kingdom) 2013

<https://www.imdb.com/title/tt4162910/mediaviewer/rm1128068096/>

Afişin Geneline Gösterilen: Arka planda göle benzer bir mekan yer almaktadır ön planda ise iki kurbağa ve bir kaplumbağa bulunmaktadır.

Tablo 20. Kurbağa Krallığı

Gösteren	Gösterilen	Gösterge	Anlam
Kurbağa 1	Turuncu renklerde kıyafetler giyen ve ayakta duran erkek kurbağa	Turuncu rengin anlamı güçtür ve bu erkek karakterde kullanılan renk erkekliğin gücünü vurgulamaktadır	Kullanılan renk ile toplumsal cinsiyet rolleri işlenmiştir
Kurbağa 2	Kaplumbağanın üstünde oturan pembe renklere sahip dişi kurbağa	Pembe kırılganlığın rengidir. Dişi karakterde kullanılan bu renk dişilerin kırılgan ve hassas olduğunu anlatmaktadır. Kafasına yerleştirilen çiçek bu görüşü desteklemektedir	Kullanılan renk ile toplumsal cinsiyet rolleri işlenmiştir
Kaplumbağa	Suyun içinde duran kaplumba figürü	Bu figür seyirci ile bir iletişim kurmamaktadır bu durum çok önemli olmayan bir karakter olmadığını ortaya koymaktadır	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır

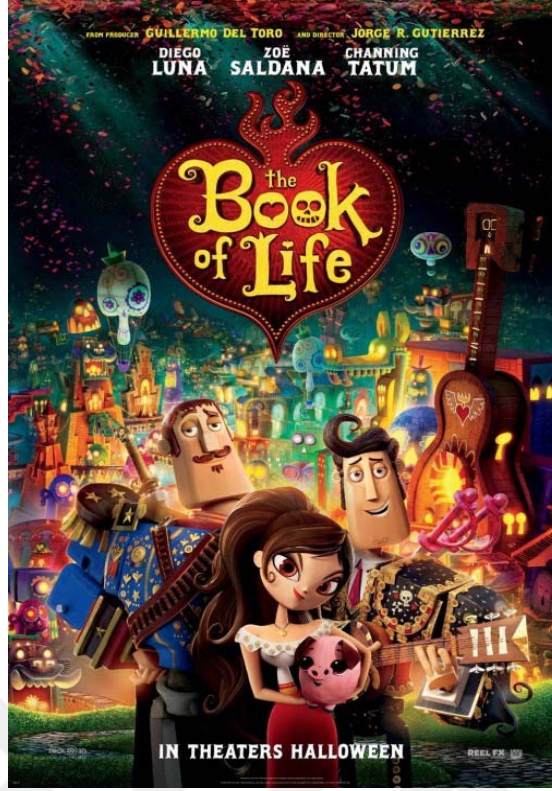
Görsel 22. Kutu Cüceleri: Yaratıklar Aramızda (The Boxtrolls) 2014

https://www.rottentomatoes.com/m/the_boxtrolls/reviews

Afişin Genelinde Gösterilen: Ön planda izleyiciye doğru koşan iki insan ve beş trol, arka planda ise Arnavut kaldırımli bir sokak ve şehir silüeti görünmektedir.

Tablo 21. Kutu Cüceleri: Yaratıklar Aramızda

Gösteren	Gösterilen	Gösterge	Anlam
İnsan 1	Pembe renkte kıyafetler giyen, erkek karakter tarafından kolundan tutulup çekilen dişi karakter	Pembe rengin kırılganlık ve hassasiyet anlamı vardır. Bu karakterin bir erkek karakter tarafından tutulup çekilmesi sanki yardıma ihtiyacı varmış gibi ya da yapmak istemediği bir eşeye zorlanması gibi bir izlenim yaratmıştır	Hem renk ile hem yapılan hareket ile toplumsal cinsiyet rolleri işlenmiştir
İnsan 2	Dişi karakteri kolundan tutup çeken erkek karakter mavi, yeşil ve kahverengi tonlarında kıyafetler giymektedir	Kahverengi toprağı simgeler mavi renk ise erkekliği simgeleyen bir renktir. Dişi karakteri kolundan tutup çekmesi erkek karakterin gücünü vurgulamaktadır	Kullanılan renk ve figürün duruşu ile toplumsal cinsiyet rolleri işlenmiştir
Troller	Kahverengi renklerde kutular giyen ve izleyiciye doğru koşan troller	Afişte iki insanın beş trollün bulunması bu karakterlerin filmde büyük öneme sahip olduğunu göstermektedir.	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır

Görsel 23. Hayat Kitabı (The Book Of Life) 2014

<https://www.imdb.com/title/tt2262227/mediaviewer/rm2456077056/>

Afişin Genelinde Gösterilen: Ön planda yer alan bir dişi iki erkek figür, arka planda ise renkli şehir ışıkları yer almaktadır.

Tablo 22. Hayat Kitabı

Gösteren	Gösterilen	Gösterge	Anlam
İnsan 1	Elinde domuz tutan gür saçlı ince belli dişi bir karakter	İncecik beli, geniş kalçası ve dolgun saçlarıyla kadınların böyle olması gerektiği algısı yaratılmıştır. Üstündeki beyaz kıyafeti masumiyeti çağırıştırırken altındaki kırmızı renk aşkı ve cinselliği sembolize etmektedir	Fiziksel özellikleri ve kullanılan renk ile toplumsal cinsiyet rolleri işlenmiştir
İnsan 2	Geniş omuzlu ve bıyıklı mavi kıyafetli sırtında kılıcı olan erkek karakter	Bu erkek karakter diğer erkek karakterle dişi için savaşacakmış izlenimi uyandırmaktadır. Sırtındaki kılıcı bu ifadeyi güçlendirmektedir. Geniş omuzları güçlü olduğu algısı yaratmaktadır. Dişi karaktere göre daha sert yüz hatlarına sahip olması gücünü ve sertliğini vurgulamaktadır.	Fiziksel özellikleri ve sırtındaki kılıcı ile erkeğin güçlü ve sert olması gerektiği anlamını ortaya çıkarmaktadır
İnsan 3	Geniş omuzlu elinde gitar olan, siyah kıyafetli, sırtında kılıç sapına benzer bir obje olan erkek karakter	Diğer erkek karakterle fiziksel görünüşü çok benzemektedir geniş omuzlara ve sert yüz hatlarına sahip olması erkekliğini vurgulamaktadır	Fiziksel özellikleri ve sırtındaki kılıcı ile erkeğin güçlü ve sert olması gerektiği anlamını ortaya çıkarmaktadır

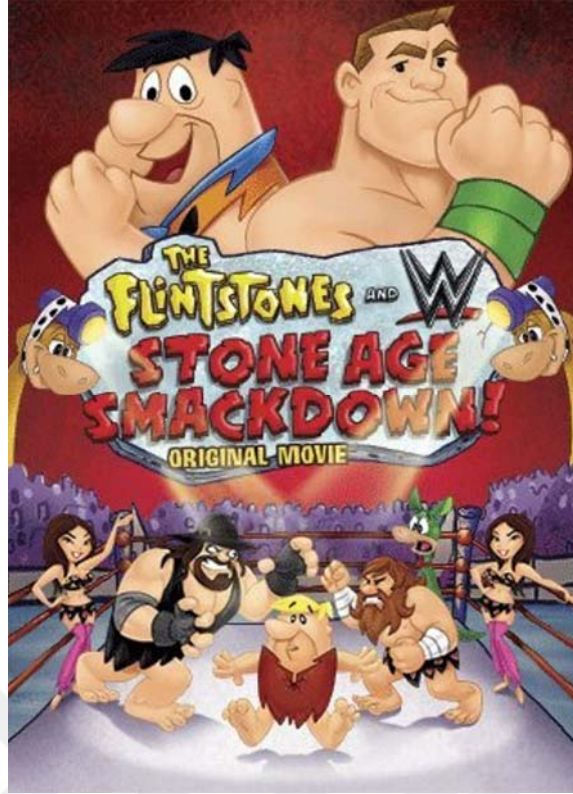
Görsel 24. Ay Macerası (Atrapa La Bandera) 2015

<https://www.cinerugoleor.net/2015/08/atrapa-bandera-2015.html>

Afişin Genelinde Gösterilen: Ön planda üç tane aynı yaşlarda ikisi erkek biri kız çocuk bulunmaktadır. Arka planda üst kısımda ay görünmektedir afişin sağ tarafında roketler aya doğru yol almaktadır. İzleyiciden çok uzakta afişin sağ ve sol kısmına eşit dağıtılmış altı figür bulunmaktadır.

Tablo 23. Ay Macerası

Gösteren	Gösterilen	Gösterge	Anlam
İnsan 1	Astronot kıyafeti giyen afişin merkezinde yer alan erkek figür	Astronot kıyafetini giyen karakterin erkek olması genelde astronotların erkek olduğunu kadınların astronot olamayacağı algısını yaratmaktadır	Erkek karaktere giydirilen kostüm ile toplumsal cinsiyet rolleri işlenmiştir
İnsan 2	Afişin sol tarafında yer alan gözlüklü kabarık saçlı erkek figür	Gözlüğünden diğerlerine göre daha zeki olduğu fikri ortaya çıkmaktadır. Kabarık saçları ve diğerlerin daha kilolu olması sempatik bir karakter olduğunu hissettirmektedir	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır
İnsan 3	Afişin sağ tarafında yer alan pembe kıyafetli dişi figür	Bu dişi karakterin üstündeki tişört ve elinde tuttuğu kamera pembedir. Pembenin kırılganlık ve hassaslık anlamı vardır. Dişi karakterlerin kırılgan ve hassas olduğunu anlatmaktadır	Kullanılan renk ile toplumsal cinsiyet rolleri işlenmiştir
İnsan Topluluğu	Afişin solunda yer almaktadırlar ve üç kişi uzaktan olan biteni izlemektedirler	Afişte çok küçük yer almaları önemli karakterler olmadığını anlatmaktadır	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır
İnsan Topluluğu 2	Afişin sağ tarafında yer almaktadırlar izleyiciye daha yakın olan beyaz takım elbiseli erkek figür elinde bir silah tutmaktadır	Bu üç kişilik grup içerisinde izleyiciye yakın olan erkek figürün elinde silah tutması erkeklerin savaş yanlısı, şiddete meyilli oldukları algısını yaratmaktadır	Figürün elindeki obje ile toplumsal cinsiyet rolleri işlenmiştir

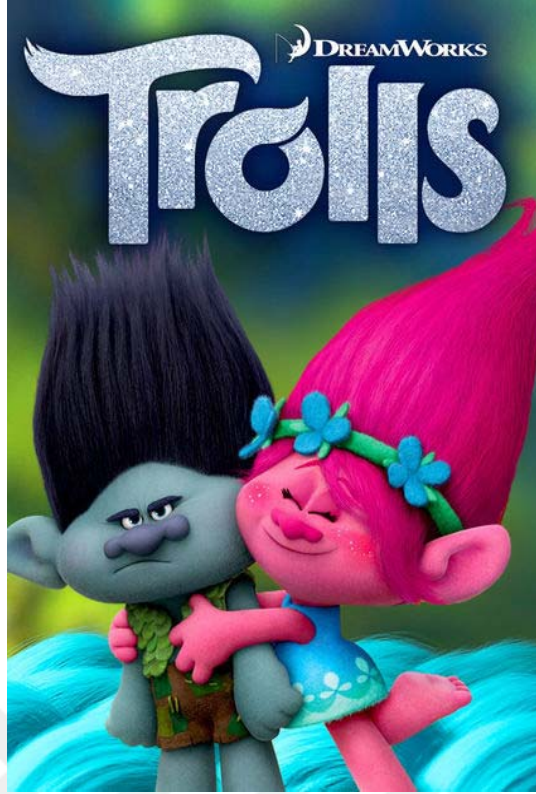
Görsel 25. Çakmaktaşılar ve Wwe: Taş Devri Smackdown (The Flintstones and Wwe Stone Age Smackdown) 2015

<https://www.amazon.ca/Flintstones-Wwe-Stone-Age-Smackdown/dp/B00QKOKSAW>

Afişin Genelinde Gösterilen: Afişin üst kısmında yumruklarını sıkkan iki erkek figür bulunmaktadır, filmin isminin yazdığı alanda sağ ve solda birer tane dinazor konumlandırılmıştır, alt kısmında ise pistte dövüşmek üzere olan iki erkek ve aralarında duran bir erkek figür daha görünmektedir, pistin sağ ve sol tarafında birer dişi figür bulunmaktadır. Arka planda ise izleyiciler yer almaktadır.

Tablo 24. Çakmaktaşılar ve Wwe: Taş Devri Smackdown

Gösteren	Gösterilen	Gösterge	Anlam
İnsan 1	Bu erkek figür afişin en üst sol kısmında yer almaktadır ve yumruğunu sıkmaktadır, üstünde turuncu, mavi renklerde bir kıyafet bulunmaktadır	Turuncu gücü simgeleyen bir renktir, mavi ise erkekliği. Figürün yumruğunu sıkması gücü ve erkekliğine bir gönderme yapmaktadır	Kullanılan renk ve figürün duruşu ile toplumsal cinsiyet rolleri işlenmiştir
İnsan 2	Bu erkek figür afişin en üst sağ kısmında yer almaktadır ve yumruğunu sıkmaktadır, üzerinde bir kıyafet yoktur	Üzerinde kıyafet olmaması her an dövüşmek için piste çıkabileceğini anlatmaktadır. Yumruğunu sıkarak gücünü ve kararlılığını göstermektedir suratında kendinden emin bir ifade vardır	Figürün duruşu, verdiği poz ile toplumsal cinsiyet rolleri işlenmiştir
İnsan 3	Bu erkek figür afişin sol alt kısmında dövüş pistinde yer almaktadır ve siyah kıyafetler giymektedir, diğer erkek figüre doğru bir hamle yapmaktadır	Piste dövüşmek için yer alan iki karakterden biridir suratında korkutucu bir ifade vardır ve yukarıda yer alan figürlere göre daha vahşi görünmektedir	Erkeklerin dövüşmeyi sevdikleri, kavgacı oldukları anlamı ortaya çıkmaktadır
İnsan 4	Afişin sağ alt kısmında dövüş pistinde yer alan bu erkek figür yumruklarını sıkmış hamle yapmaktadır	Yüzünde hırslı, kendinden emin bir ifade vardır. Dövüş pistinde yer alması ve üzerindeki kıyafet dövüşçülerden biri olduğunu göstermektedir	Erkeklerin kavgacı, dövüşçü olduğu anlamı ortaya çıkmaktadır
İnsan 5	Afişin alt, pistin orta kısmında yer almaktadır, ellerini açmış izleyiciye bakmaktadır	Suratındaki ifadeden ve kıyafetlerinden dövüşmek için değil hakemlik yapmak için piste yer aldığı anlaşılmaktadır	Ringde yapılan sporlarda genelde hakemlerin erkek olduğu anlamı ortaya çıkmaktadır
Dişi figürler	Pistin sağ ve sol kısmında yer almaktadırlar, vücut hatlarını gösteren pembe ve siyah renkte kıyafetler giymektedirler	Figürler piste yalnız dişilikleri ile bulunmaktadırlar. İnce belleri geniş kalçaları ve büyük göğüsleriyle görsel bir obje olarak kullanılmışlardır.	Vücutları, duruşları ile dişilikleri ön plana çıkarılmıştır
Dinozorlar	Afişin sağ ve sol kısmında yer almaktadırlar başlarında fener vardır	Tek görevleri sahneyi aydınlatmaktır	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır

Görsel 26. Troller (Trolls) 2016

<https://usa.newonnetflix.info/info/80108182>

Afişin Genelinde Gösterilen: Erkek ve dişi troll. Dişi troll, erkek trolle sarılmaktadır.

Tablo 25. Troller

Gösteren	Gösterilen	Gösterge	Anlam
Erkek Troll	Gri renklerde izleyiciye doğru bakmakta olan erkek Troll	Suratındaki ifadeden sevgisini göstermekten, sarılmaktan hoşlanmadığı anlaşılmaktadır. Erkeklerin duygularını gösteremediği algısını yaratmaktadır	Duruşu ve surat ifadesi ile toplumsal cinsiyet rolleri işlenmiştir
Dişi Troll	Pembe renklerde erkek Troll'e sarılmış dişi Troll	Pembe rengin kırılganlık ve hassasiyet anlamı vardır. Bu figür incelendiğinde sevgi dolu, duygusal bir karakter olduğu anlaşılmaktadır. Kadınların böyle olması gerektiği anlamı ortaya çıkmaktadır.	Figürün duruşu ve rengi ile kadının sürekli sevgi dolu olması gerektiği anlamı ortaya çıkmaktadır

Görsel 27. Balerin ve Afacan Mucit (The Ballerina – Leap!) 2016

<https://in.pinterest.com/pin/46021227426884416/>

Afişin Genelinde Gösterilen: Eyfel kulesinin üstünde uçan bir dişi ve bir erkek figür bulunmaktadır.

Tablo 26. Balerin ve Afacan Mucit

Gösteren	Gösterilen	Gösterge	Anlam
İnsan 1	Sırtında tahta parçaları ve bezlerden yapılmış kanatları olan erkek figür. Bu erkek figür dişi figürü belinden tutarak uçan erkek karakter	Filmin isminden anlaşılacağı gibi mucit olan erkek karakter, ilkel kanatlar yapmıştır, balerin kız ile uçmaktadır	Mucitlik görevinin erkeğe verilmesi ile toplumsal cinsiyet rolleri işlenmiştir
İnsan 2	İki kolunu açmış erkek tarafından tutularak uçan dişi karakter	Uçmak için dişi karakterin erkeğin kanatlarına ihtiyacı vardır	Dişi figür erkek figürün kanatları altında kendini güvende hissetmektedir.

Görsel 28. Fırıldak Ailesi 2017

<https://www.bkmonline.net/en/movies/family-of-mischief#about>

Afişin Genelinde Gösterilen: Ön planda kalabalık bir aile görünmektedir. Arka planda ise bir krallık ve gökyüzü görünmektedir. Afişin sol tarafında ejderhaya binen erkek bir figür yer almaktadır. Sağ tarafta yer alan güneş nazar boncuğuna benzetilmiştir.

Tablo 27. Fırıldak Ailesi

Gösteren	Gösterilen	Gösterge	Anlam
İnsan 1	En ön planda yer alan bıyıklı erkek karakterdir. Pantolonu aşağıya düşmüştür ve sol elinde kılıç tutmaktadır.	Ne kadar pantolonu düşmüş olursa olsun o komik görünümünü bastıran sert bir yanı vardır. Elinde kılıç tutması ve bıyıkları bunu desteklemektedir. Elindeki kılıcı ile ailesini gerektiğinde koruyacak bir erkek figür imajı çizmektedir.	Erkeklerin en akıllısı da en komik olanı da bu dönemde ailesi için savaşması gerektiği anlamı ortaya çıkmaktadır
İnsan 2	Afişin sağ kısmında yer almaktadır elinde bir bebeği tutmaktadır. Kırmızı renkte elbise giymektedir	Bu figürün anne olduğu anlaşılmaktadır. Dişilerin bebek bakması gerektiği, savaşmaması gerektiği algısı ortaya çıkmaktadır.	Dişi figüre verilen rol ile toplumsal cinsiyet rolleri işlenmiştir
İnsan 3	Afişin en sağ tarafında yer alan dişi karakter kırmızı renklerde elbise giymektedir	Büyük göğüsleri, ince beli ve geniş kalçası ile dişilerin böyle olması gerektiği algısını yaratmaktadır	Karakterin vücut hatları ile toplumsal cinsiyet rolleri işlenmiştir.
İnsan 4	Afişin en sağ kısmında yer alan dişi karakter. Beyaz renkte kıyafetlere sahiptir ve diğerlerinden daha kiloludur	Kilosundan ve yüzünden anlaşılacağı üzere bu figür evin yaşlı kadınıdır ve arka planda kalması sebebi ile çok önemli bir role sahip değildir	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır
İnsan 5	Diğer üç karakter gibi arka planda yer alan erkek karakter. Dik saçlara sahiptir toprak tonlarında kıyafetler giymektedir	Arka planda yer alması sebebi ile çok önemli bir figür olmadığı anlaşılmaktadır. Ancak aile ile bir bağlantısı vardır. Muhtemelen evin erkek çocuğudur.	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır
İnsan ve Ejderha	Gökyüzünde uçan bir ejderhaya binen bıyıklı erkek karakter. Turuncu, kahve tonlarında kıyafet giymektedir	İzleyiciden çok uzakta görünmektedir. Bu durum diğer karakterlerden daha önemsiz olduğunu anlatmaktadır	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır

Görsel 29. Patron Bebek (Boss Baby) 2017

<https://tr.pinterest.com/pin/53409945569443215/>

Afişin Geneline Gösterilen: Üst kısımda afişin ismi yer almaktadır, ‘O ’ harfi bir bebek kafasına benzetilmiştir, ‘A ’ harfi ise kravata benzetilmiştir. Alt kısımda ise elinde kurabiye tutan, mama sandalyesinde erkek bir bebek bulunmaktadır.

Tablo 28. Patron Bebek

Gösteren	Gösterilen	Gösterge	Anlam
İnsan 1	Elinde kurabiye tutan erkek bebek mavi bir mama sandalyesinde oturmuştur	Patronların yalnızca erkek olduğu algısı yaratılmaktadır. İş hayatında kadınlara yer verilmediğini göstermektedir. Kullanılan mavi renkle bu algı güçlendirilmiştir.	Erkek bebeğe verilen rol ile toplumsal cinsiyet rolleri işlenmiştir. Erkeklerin yönetmeye yönelik yetiştirilmesini anlatmaktadır

Görsel 30. Uçan halı 2018

<https://www.beyazperde.com/filmler/film-265395/>

Afişin Genelinde Gösterilen: Afişin en üst kısmında filmin ismi yer almaktadır. Orta kısımda bir dişi, bir erkek karakter ve bir keçi yer almaktadır. Afişin sol üst kısmında bir papağan uçmaktadır. Afişin alt kısmında ise bir timsah ve dört tane erkek karakter yer almaktadır. Aşağıda yer alan dört erkek karakterden biri elinde kılıç tutmaktadır. Diğeri ise mızrak tutmaktadır.

Tablo 29. Uçan Halı

Gösteren	Gösterilen	Gösterge	Anlam
İnsan 1	Ağız açık bir şekilde izleyiciye bakan mavi kıyafetli erkek karakter uçan halıya binmektedir ve diğer karakterlerden daha ön planda yer almaktadır	Karakterin kıyafetinde kullanılan mavi renk erkekliği simgelemektedir. En ön planda halının hakimiyetini ele almış gibi görünmektedir. Bu durum erkeğin hakimiyetini vurgulamaktadır	Kullanılan renk ve karakterin duruşu ile toplumsal cinsiyet rolleri işlenmiştir
İnsan 2	Pembe renkte kıyafetler giyen, saçları uçuşan ve uçan halıya binmiş olan dişi karakter	Pembenin kırılganlık ve hassasiyet anlamı vardır. Bu dişi karakter uçan halıya binmiş olmasına rağmen erkek figüre göre arkada kalmıştır	Kullanılan renk ve figürün arkada yer alması ile toplumsal cinsiyet rolleri işlenmiştir
Keçi	Ağız açık bir şekilde uçan halıda bulunan keçi	Surat ifadesinden çıktıkları maceradan heyecan duyduğu anlaşılmaktadır	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır
Papağan	Afişin sol üst kısmında uçan papağan	Surat ifadesinden aşağıda yaşanan karmaşadan tedirgin olduğu anlaşılmaktadır	Cinsiyetçi bir göstergeye rastlanmamıştır
Timsah	Afişin sol alt kısmında ağzını açmış bir şekilde görünen timsah	Doğası gereği vahşi bir hayvan olan timsah figürünün ağız açık bir şekilde yer alması vahşiliğini ve korkunçluğunu vurgulamaktadır	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır
İnsan Topluluğu	Afişin alt kısmında yer alan dört erkek karakter. İçlerinden biri kılıcını savurmakta, diğeri ise elinde mızrak tutmaktadır	Bu erkeklerden oluşan topluluk arasında bir karmaşa hakimdir uçan halıdaki figürleri yakalamak ister gibi görünmektedirler. Figürlerden birinin elinde kılıç birinin elinde mızrak olması erkeklerin dövüşmeye meraklı olduğu algısını ortaya çıkarmaktadır	Ellerinde tuttukları silahlar ile erkeklerin kavgacı olduğu anlamı ortaya çıkmaktadır

Görsel 31. Kayıp Prenses (The Stolen Princess) 2018

https://www.primevideo.com/gp/video/detail/The-Stolen-Princess-English/0IQZFHQ5ZBDIJX93C6LUFY2L2P/ref=atv_nb_lcl_nb_NO?language=nb_NO&ie=UTF8

Afişin Genelinde Gösterilen: Ön planda elindeki silahları ile izleyiciye doğru bakan bir dişi bir erkek karakter görünmektedir. Sağ kısımda iki erkek figür konumlandırılmıştır, sol kısımda ise iki erkek ve bir hayvan yer almaktadır. Gökyüzünde bir ejderha uçmaktadır.

Tablo 30. Kayıp Prenses

Gösteren	Gösterilen	Gösterge	Anlam
İnsan 1	Elinde büyük bir silah olan erkek karakter kahverengi tonlarında kıyafetler giymektedir ve izleyiciye en yakın olan karakterdir	Elindeki büyük silahı ve en ön planda yer almasıyla gücü ve erkekliği vurgulanan karakter	Elinde tuttuğu objeyle ve konumu ile toplumsal cinsiyet rolleri işlenmiştir
İnsan 2	Elinde küçük bir silah olan dişi karakter erkek karakterden biraz daha arka planda yer almaktadır ve yeşil renkte elbise giymektedir	Filmin isminden anlaşılabileceği üzere asıl karakter prenses olmasına karşın, savaşçı erkek karakterden daha geri planda kalması dişilerin daima arka planda yer aldığı algısını oluşturmaktadır. Silahın erkek karakterin silahından daha küçük olması dişilerin savaşsa bile büyük silahları kullanamayacağını izleyiciye düşündürmektedir.	Figürün konumu, fiziksel yapısı ve elinde bulunan objenin büyüklüğü ile toplumsal cinsiyet rolleri işlenmiştir
İnsan 3	Turkuaz renkte kıyafetlere sahip elinde asa tutan erkek karakter	Elinde asa olması mistik güçleri olduğunu ya da soylu bir insan olduğunu anlatmaktadır	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır
İnsan 4	Kahverengi kıyafetlere sahip afişin sol kısmında yer alan erkek karakter	İzleyiciden çok uzakta yer alması diğer karakterler kadar önemli olmadığını anlatmaktadır	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır
İnsan 5	Elinde hançer olan kısa boylu ve kilolu erkek karakter	Elindeki hançerden her an savaşıma hazır bir karakter olduğu anlaşılmaktadır	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır
İnsan 6	Boynuzlu bir Viking kaskı olan kolunda savaşçıların taktığı bilekliklere benzer bir bileklik bulunan erkek karakter diğerlerinden daha kaslı ve güçlü görünmektedir	Bilekliği ve taktığı Viking kaskından savaşçı olduğu anlaşılan erkek karakter	Erkeklerin genelde kaslı, güçlü ve savaşçı olması gerektiği anlamı ortaya çıkmaktadır
Kedi	Mor bir kıyafet giyen kedi karakter	Mor asaletin ve soyluların rengidir. Bu figürün kıyafetinden ve duruşundan soylu ya da bilge bir karakter olduğu anlaşılmaktadır	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır

Görsel 32. Kral Şakir Korsanlar Diyarı 2019

https://www.ntv.com.tr/galeri/sanat/mucize-devam-ediyor-25-27-ekim-2019-box-office-turkiye,7BzP9_fC1UOEshHAX7JkPw

Afişin Genelinde Gösterilen: Ön planda korsan kostümlü bir aslan yer almaktadır arka planda ise bir korsan gemisi görünmektedir. Geminin üstünde bir fil, bir kedi ve bir aslan daha yer almaktadır.

Tablo 31. Kral Şakir Korsanlar Diyarı

Gösteren	Gösterilen	Gösterge	Anlam
Aslan 1	İzleyiciye en yakın olan erkek aslan figürün elinde bir kılıç vardır ve bir korsan şapkası takmaktadır. Mavi siyah çizgili bir üst giymektedir.	Mavi erkekliği vurgulayan bir renktir siyah ise gücü gösterir. Elindeki kılıçla erkekliği ve gücü renklerle daha fazla vurgulanmıştır	Hayvan olsa bile kullanılan renk ve elindeki kılıç ile toplumsal cinsiyet rolleri işlenmiştir
Aslan 2	Arka planda yer alan sarı renkte diğer erkek aslan karakter. Kafasında bir korsan şapkası vardır	Arka planda bulunmasına karşın kafasına yerleştirilen korsan şapkası ile maceraya hazır görünmektedir. Geminin hakimiyeti bu karakterdedir.	Hakimiyetin erkeklere sit olduğunu göstermektedir
Fil	Lila tonlarında erkek fil karakter. Gür bıyıklara sahiptir, korsan şapkası ve göz bandı takmaktadır	Kıyafetlerinden bir korsan macerasına çıktıkları anlaşılmaktadır	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır
Kedi	Beyaz renkte dişi kedi, saçları bir kemik ile toplanmıştır ve geri planda kalmaktadır	Beyaz rengin saflık ve temizlik anlamı vardır. Afişte yer alan tek dişi figürün beyaz renkte olması dikkat çekicidir. Ne kadar birlikte maceraya çıkılsa bile dişilerin geri planda kalması gerektiğini anlatmaktadır	Kullanılan renk ile dişilerin saf ve temiz olması gerektiği algısını yaratmaktadır. Renk ve figürün konumu ile toplumsal cinsiyet rolleri işlenmiştir

Görsel 33. Lego Filmi 2 2019

<https://www.beyazperde.com/filmler/film-226917/>

Afişin Genelinde Gösterilen: Afiş pembe mavi olarak ikiye ayrılmıştır mavi kısımda erkek karakterler yer almaktadır, pembe kısımda ise dişi karakterler yer almaktadır. Arka planda gökyüzünde yıldızlar görünmektedir. Afişin alt kısmında ise filmin ismi yazmaktadır.

Tablo 32. Lego Filmi 2

Gösteren	Gösterilen	Gösterge	Anlam
Karakter 1	Afişin sol kısmında yer alan erkek karakter. Turuncu bir üst giymektedir ve mavi bir ışıkla çevrelenmiştir	Turuncu renk gücü simgeler mavi ise erkekliği simgelemektedir. Turuncu ve mavinin birlikte kullanılması erkeklerin güçlü olması gerektiği algısı yaratmaktadır	Kullanılan renk ile toplumsal cinsiyet rolleri işlenmiştir
Karakter 2	Afişin sol tarafında yer alan lego parçalarından oluşmuş kedi figürü afişin mavi kısmında yer almaktadır	Afişin mavi renkteki kısmında yer alması erkek bir karakter olduğu anlaşılmaktadır	Kedi olsa bile erkek olması sebebi ile ciddi kendinden emin ve bir hamle yapmaya hazır bir havası vardır
Karakter 3	Afişin sol tarafında yer alan mavi renkte kıyafet giyen erkek karakter	Afişin sol ve mavi tarafında yer alması erkekliği vurgulanan karakterlerden biri olduğunu göstermektedir	Kullanılan renk ve yer aldığı konum ile erkekliği simgelemektedir. Mavi taraftakilerin erkek karakterleri olduğu anlamı ortaya çıkmaktadır
Karakter 4	Legolardan oluşmuş bir batman figürü afişin ortasında yer almaktadır	Afişin ortasında yer alsa da suratındaki ifadeden savaşa hazır olduğu anlaşılmaktadır	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır
Karakter 5	Afişin sağ tarafında yer alan dişi figür pembe renkle çevrelenmiştir	Pembenin hassasiyet ve kırılganlık anlamı vardır. Dişi karakterin bu tarafta yer alması dişilerin kırılgan ve hassas olduğu algısını yaratmaktadır	Kullanılan renk ile toplumsal cinsiyet rolleri işlenmiştir
Karakter 6	Afişin sağ tarafında yer alan lego at figürü pembe renktedir ve afişin pembe kısmında yer almaktadır	Pembenin kırılganlık ve hassasiyet anlamı vardır. Bu karakterin afişin sol, pembe tarafında yer alması dişi bir karakter olduğunu kırılgan ve hassas olduğunu anlatmaktadır	Kullanılan renk ile toplumsal cinsiyet rolleri işlenmiştir
Karakter 7	Pembe renkli sol kısımda yer alan beyaz robot karakter.	Robot olmasına rağmen bir cinsiyet yüklenmiştir. Pembe kısımda yer alması dişilerin kırılgan ve hassas olduğunu anlatmaktadır	Kullanılan renk ile toplumsal cinsiyet rolleri işlenmiştir

Görsel 34. Sihirli Kemer (Magic Arch) 2020

<https://www.beyazperde.com/filmler/film-263735/>

Afişin Genelinde Gösterilen: Afişte su altında yaşayan canlılar görülmektedir. Arka planda bir köpek balığı ve deniz kaplumbağası yer almaktadır, ön planda ise iki yunusun arasında küçük sarı bir balık bulunmaktadır. Afişin sağ tarafında turuncu renkte bir ahtapot yer almaktadır.

Tablo 33. Sihirli Kemer

Gösteren	Gösterilen	Gösterge	Anlam
Yunus 1	Afişin merkezinde yer alan mavi renkte erkek yunus	Mavi erkekliği simgeleyen bir renktir. Kullanılan mavi renk yunus balığının erkekliğini simgelemektedir.	Renklerle toplumsal cinsiyet rolleri işlenmiştir
Yunus 2	Pembe renkte dişi bir yunus. Afişin merkezinde yer almaktadır ancak mavi renkteki yunustan geri planda kalmıştır.	Pembe rengin kırılganlık ve hassasiyet anlamı vardır. Dişi karakterlerin hassas ve kırılgan olduğunu anlatmaktadır. Kırpikleri ile dişiliği vurgulanmaktadır	Kullanılan renk ile toplumsal cinsiyet rolleri işlenmiştir
Balık	İki yunusun arasında yer almaktadır ve sarı bir renge sahiptir	Afişin merkezinde yer alması ana kahramanlardan biri olduğunu anlatmaktadır	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır
Ahtapot	Afişin sağ alt kısmında yer almaktadır turuncu bir renge sahiptir	Afişte bulunduğu konumdan ve boyutundan diğer karakterler kadar önemli olmadığı anlaşılmaktadır	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır
Köpek Balığı	Mavi renkte izleyiciye doğru gelmekte olan köpek balığı, afişin sağ üst kısmında büyükçe yer kaplamaktadır	Oldukça fazla alan kaplasa da hava perspektifinden geri planda olduğu anlaşılmaktadır. Bu durum bize diğer karakterler kadar önemli olmadığını anlatmaktadır	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır
Kaplumbağa	Arka planda, afişin sol, üst kısmında yer almaktadır. Belli belirsiz bir görüntüsü vardır	Silik ve küçük bir şekilde yer alması önemsiz bir karakter olduğunu anlatmaktadır	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır

Görsel 35. Pati Devriyesi: Kurtarma Jeti (Paw Patrol: Jet To The Rescue) 2020

<https://www.amazon.com/PAW-Patrol-Jet-Rescue/dp/B08BDK52J9>

Afişin Genelinde Gösterilen: Ön planda beş tane köpek yer almaktadır. Arka planda ise uçan jetler görünmektedir.

Tablo 34. Pati Devriyesi: Kurtarma Jeti

Gösteren	Gösterilen	Gösterge	Anlam
Köpek 1	En ön planda yer alan pembe renklerde kostüme sahip dişi köpek	Kirpiklerine dikkat edildiğinde tek dişi köpeğin bu karakter olduğu anlaşılmaktadır. Pembe rengin kırılganlık ve hassasiyet anlamı vardır. Dişilerin ana karakter de olsa hassas ve kırılgan olduğu anlaşılmaktadır	Kullanılan renk ile toplumsal cinsiyet rolleri işlenmiştir
Köpek 2	Afişin sol ön kısmında yer alan mavi renkte kostüme sahip erkek köpek karakter	Mavi renk erkekliği simgeleyen bir renktir. Bu karakter erkek olması sebebi ile erkekliği vurgulanmaktadır.	Kullanılan renk ile toplumsal cinsiyet rolleri işlenmiştir
Köpek 3	Afişin en solunda yer alan, yeşil kostümlü erkek köpek karakter	Yüzündeki ifade heyecanlı olduğunu göstermektedir	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır
Köpek 4	Afişin sağ ön kısmında yer alan, gri, kırmızı renklerde kostüme sahip erkek köpek	Surat ifadesi incelendiğinde oldukça heyecanlı ve mutlu görüldüğü anlaşılmaktadır	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır
Köpek 5	Afişin sağ arka kısmında yer almaktadır. Sarı renklerde bir kıyafet giymektedir ve diğerlerine göre daha yuvarlak yüz hatlarına sahiptir	Aralarında dişlerini göstermeden gülümseyen tek karakterdir. Bu durum daha çekingen ve naif bir karakter olduğunu hissettirmektedir	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır

Görsel 36. Patron Bebek 2 (Boss Baby 2) 2021

<https://soundcloud.com/christianugenti/soft-and-proud-the-boss-baby-2-custom-cue>

Afişin Geneline Gösterilen: Üst kısımda afişin ismi yer almaktadır, 'O 'harfi bir bebek kafasına benzetilmiştir, 'A 'harfi ise kravata benzetilmiştir ve mavi renk tercih edilmiştir. Alt kısımda ise bir dişi bir erkek bebek yer almaktadır.

Tablo 35. Patron Bebek 2

Gösteren	Gösterilen	Gösterge	Anlam
Erkek Bebek	Afişin sağ kısmında ellerini beline koymuş erkek bebek	Diğer karakterin ağzında emzik olması, patronun bu erkek bebek olduğunu göstermektedir. Her ne kadar aynı büyüklükte ve yakın planda yer alsalar da afişin fontunda tercih edilen mavi renkten ve “O” harfine eklenen erkek bebek silüetinden patronun erkek olması gerektiği algısı ortaya çıkmaktadır	Yalnızca erkeklerin patron olabileceği algısı renklerde ve kullanılan font ile işlenmiştir
Dişi Bebek	Afişin ol kısmında ellerini bağlamış ağzında emzik olan dişi karakter	Her ne kadar ellerini bağlayıp patron gibi bir poz verse de ağzındaki emzik bu karakterin diğer karakter gibi ciddi olmadığını, patron olamayacağını göstermektedir	Dişi karakterde kullanılan obje ile toplumsal cinsiyet rolleri işlenmiştir

Görsel 37. Moonbound 2021

<https://en.wikipedia.org/wiki/Moonbound>

Afişin Genelinde Gösterilen: Ön planda bir kutup ayısı yer almaktadır. İzleyiciye doğru uçan bir dişi bir erkek karakter bulunmaktadır. Arka planda ise ay ve yıldızlar görünmektedir.

Tablo 36. Moonbound

Gösteren	Gösterilen	Gösterge	Anlam
Ayı	İzleyiciye yakın duran beyaz bir ayı figürü	Beyaz renginden kutup ayısı olduğu anlaşılmaktadır, ön planda yer alması önemli bir karakter olduğunu anlatmaktadır	Cinsiyetçi bir anlama rastlanmamıştır
İnsan1	Üzerinde mavi renkte çizgili bir pijama bulunan, gözlüklü, uçan erkek karakter	Mavi renk erkekliği anlatan bir renktir. Bu karakterde mavi rengin tercih edilmesi, erkekliği vurgulamaktadır	Kullanılan renk ile toplumsal cinsiyet rolleri işlenmiştir
İnsan 2	Üzerinde pembe renkte bir gecelikle uçan dişi karakter	Pembe rengin kırılganlık ve hassasiyet anlamı vardır, dişi karakterde bu rengin tercih edilmesi dişilerin kırılgan ve hassas olduğunu anlatmaktadır	Kullanılan renk ile toplumsal cinsiyet rolleri işlenmiştir

BÖLÜM V

5. SONUÇ-TARTIŞMA-ÖNERİLER

Yapılan araştırmada 2004-2021 yılları arasında her yıldan ikişer örnek olacak şekilde çocuk animasyon filmi afişleri incelenmiştir ve bu afişlerde cinsiyetçilik yapıp yapılmadığı, yapıldı ise ne şekilde cinsiyetçilik yapıldığı sorularına cevap aranmıştır. Bu çalışmanın sonucunda figürlerin konumuyla, renklerle, karakterlerin fiziksel görünüşüyle, er ve dişi bireylere verilen farklı roller ile cinsiyetçilik yapıldığının farkına varıldığı söylenebilir. Dişi karakterlere genelde pembe renkte kıyafetler giydirilmiş ve pembe renkte aksesuarlar tercih edilmiştir. Erkeklerde ise daha çok turuncu ve mavi renk tercih edilmiştir. Turuncu rengin anlamının güç olması bir tesadüf değildir. Özellikle erkek karakterlere turuncu renk tercih edilmiştir, güçleri vurgulanmıştır. Afişlerde dişi karakterler ana karakterlerden biri bile olsa genelde erkeklerden daha arka planda kalmıştır bu durum dişi bireylerin daima geri plana atıldığını anlatmaktadır. Bu bağlamda afişlerde dişi figürler iş ve çalışma hayatında çok kısıtlı olarak yer almıştır, er bireyler çalışma hayatında daha çok yer verilmiştir.

Sonuç olarak incelenen afişlerde erkeklerin güçlü, kaslı, savaşçı, patron olarak yer aldıkları görülmektedir. Çocuk bakmak, yemek yapmak, daima güzel ve çekici görünmek dişilerin görevidir. Afişlere göre dişiler savaşamaz, güçlü olamaz, astronot olamaz, patron olamaz, aklını kullanamaz sadece güzelliği ve doğurganlığıyla var olur.

Er bireyler yemek yapamaz, çocuklara bakamaz güçsüz olamaz daima ailesini korumalı ve gerektiğinde savaşmalı algısı ortaya çıkmaktadır.

Bu çalışmanın, afiş tasarımcılarının cinsiyetçi afişler tasarlamak yerine kullanılan renklere dikkat etmesi, dişi figür ile erkek figür animasyon filminde aynı önemde rollere sahip ise dişi karakteri arka planda bırakmak yerine birbirine yakın olarak afişlerde yer almasını sağlayacak tasarımlar yapması açısından bir farkındalık yaratacağı ümit edilmektedir. Çocukların cinsiyetçi afişlerdeki karakterleri rol model almaması açısından çalışmanın önemli olduğu düşünülmektedir.

TARTIŞMALAR

Zor ve Bulut'un *Toplumsal Cinsiyet Kavramına Animasyon Filmleriyle Bakmak: Buz Devri, Shrek ve Winx Club: Kayıp Krallığın Sırrı Örnekleri* isimli makalesi incelendiğinde animasyon filmlerinin er bireylerin çıkarlarına hizmet ettiği, geleneksel aile yapısını benimseyip toplumsal cinsiyet rollerini işlediği sonucuna vardığı görülmektedir.

“Örneklem olarak seçilen filmler kapsamında, toplumsal cinsiyet temsillerinin animasyonlarda geleneksel bir bakış açısıyla ele alındığı görülmektedir. Filmlerin belirli parçalarında gelenekselden ziyade modernist söyleme ve feminen yaklaşıma yer verilse de bütüne bakıldığında; animasyonların egemen toplumsal cinsiyet modellerinin yılmaz bir savunucusu olduğu ortaya çıkmaktadır. Animasyonlarda; geleneksel aile kalıpları, heteroseksüel ilişki, erkek otoritesi ve üstünlüğü meşrulaştırılmaktadır” (Zor, Bulut, 2020:66).

Bu durum yukarıda verilen makale ile bu çalışma arasında bir paralellik olduğunu göstermektedir. Yalnızca çocuk animasyon film afişlerinde değil animasyon filmlerinde de toplumsal cinsiyet rollerinin işlendiğini ortaya koymaktadır.

Ayşe Dilara Bostan'ın *'Disney Animasyonlarında Toplumsal Cinsiyet: Prenseslik Anlatılarının Göstergebilimsel Çözümlemesi'* isimli doktora tezinde animasyon filmi şirketi olan Disney'in, çocukların zihinlerini sağlıksız anlatılarla doldurduğundan bahsetmiştir.

“Disney'in çocukların hayatı anlamlandırmalarını sağlayan ilk “eğitim” araçlarından biri olarak bireyselliğe, ırka, cinsiyet rollerine ve tüketime dair ilettiği mesajlar ile çocukların algısını “sağlıksız” şekilde biçimlendirdiğini ortaya koyması bakımından önemli görülmüştür” (Bostan, 2018).

Bu araştırmada incelenen çocuk animasyon film afişlerinde de benzer bir durumla karşılaşılmıştır. Afişlerde genelde belli bir fiziksel yapıya sahip, belli ırka ait bireyler tercih edilmiştir. Küçük çocuklar animasyon filmleriyle büyüdükleri için filmlerde yer alan karakterlere benzemek istemektedirler ve bu karakterleri taklit (öykünme, nimesis) etmektedirler. Animasyon film afişlerinde hep belli bir ırkın tercih

edilmesi Asyalı, Avrupalı, Afrikalı, Avustralyalı, Antartikalı bir bireyi duygusal olarak etkileyebilmektedir.

Melek Özkar'ın *Toplumsal Cinsiyet Rollerinin Okul Öncesi Çocuklara Çizgi Filmlerde Yansıtılması: Türk Yapımı Çizgi Filmlerin Göstergebilimsel Açından İncelenmesi* isimli yüksek lisans tezinde Türk yapımı çizgi filmlerde er bireylerin genelde tamirat işlerinden anladığını, dişi bireylerin ise daha çok dikiş nakış işleri yaptığını ortaya koymuştur. Bireylere verilen görevler kadınlık ve erkeklik rollerine ilişkin rollerdir.

“Göstergebilimsel bir analiz içerisinde ele alınan örnek çizgi filmlerde, görüntü dışında ‘kadınlık ’ve ‘erkeklik ’rollerine ilişkin pek çok söylemin bulunduğu da yapılan analizler sonucu ortaya çıkar. Gerek yetişkin rolündeki anne baba karakterleri gerekse kız ya da erkek rolündeki çocuk karakterler, yaşanmışlıklara bağlı olarak sahip oldukları cinsiyetlerine uygun söylemlerde bulunurlar. Ekrana yansıtılan bu söylemlerin görüntülerde de olduğu gibi 'kadınlık' ya da 'erkeklik' rollerine uygun söylemler olduğu görülür” (Özkar, 2020).

Türkiye’de üretilen çocuk animasyon filmi afişleri incelendiğinde buna benzer bir sonuçla karşılaşılmıştır. Er bireyler elinde kılıç tutmakta dişiler ise bebek bakmaktadır. Bu durum dişi bireylerin güçsüz olduğunu gerektiğinde savaşılamayacağını er bireylerin ise bebek bakamayacağı algısını oluşturmaktadır.

Aydın ve Kuruoğlu’nun *Tür Filmlerinde Toplumsal Cinsiyet Kalıpları* isimli araştırmasında aslında sinemanın çok da masum olmadığını ve bize farklı kültürlerden toplumsal cinsiyet rolleri dahil daha bir çok düşünce empoze ettiğinden bahsetmiştir. “ABD’den tüm dünyaya ihraç edilen bu filmlerin aslında göründükleri kadar masum olmadığı ve toplumlar üzerinde önemli etkileri olduğu ortaya çıkar. Bu filmlerde yer alan temsiller, toplumsal yaşamın nasıl inşa edileceğine ilişkin bir rol model sağlar ve bu noktada bir kez daha önem kazanır. Özellikle ataerkil yapıyı ve kapitalist ekonomiyi olumlaması ile tür filmleri, kadın ve erkeğin rollerine ilişkin var olan eşitsiz konumlandırmayı her filmde yeniden üreten ideolojik bir aygıt olarak işlev görür. Böylelikle toplumsal gerçekliği yeniden oluşturmalarının yanı sıra, bu gerçekliğin nasıl algılanacağı üzerinde de etkili olur” (Kuruoğlu, Aydın, 2014:235).

Çocuk animasyon filmleri için tasarlanan afişlerde de benzer bir durum söz konusudur. Animasyon filmi afişlerini, filmi izlemesek bile şehir hayatında bir çok

yerde görmekteyiz bu sebeple ataerkil ideoloji daha çok insana ulaşmaktadır. Bu afişler daha çok çocukların ilgisini çekmesi sebebiyle çocuklara farkında olmadan ataerkiyi aşılamaktadır.

ÖNERİLER

Dünya her ne kadar erkek egemen bir toplum olsa da toplumsal cinsiyet rolleri ve cinsiyetçilik yalnız dişi bireylerin sorun ettiği bir konu olmaktan çıkıp er bireylerin de bu durumu kendilerine sorun etmeleri gerekmektedir. Toplumsal cinsiyet rolleri er bireylerin çıkarlarına hizmet etse de onlara ağır yükler de yüklemektedir.

Bu araştırmanın sonucunda grafikerlere, afiş tasarımcılarına büyük bir görev düşmektedir. Gerekirse çocuk animasyon filmi afişlerinin bir sosyolog ya da bir psikolog ile iş birliği yaparak tasarlanması önerilebilir.

Bu çalışmada bir deney grubu ile çalışılıp çocukların cinsiyetçi animasyon filmi afişlerinden neler anladıkları, neler hissettikleri araştırılmamıştır. Buna karşın böyle bir araştırmanın psikolog gözetiminde bir deney grubu ile yapılması çocukların afişlerden ne kadar etkilendiğinin anlaşılmasına yardımcı olabilir.

Çocuk animasyon filmleri dünyanın birçok yerinde aynı afişlerle gösterime girmektedir. Dünyada farklı ülkelerden insanların bir araya gelerek bu konuda sosyal sorumluluk projeleri üstlenmeleri farkındalık için katkı sağlayacaktır.

Afişler filmler ile ilgili bizlere bilgi vermektedir. Afişte bir cinsiyetçilik söz konusu ise animasyon filminde cinsiyetçiliğin olması kuvvetli bir ihtimaldir. Bu sebeple ailelerin animasyon filmlerini izlemeden önce afişleri iyi incelemeleri görselleri iyi analiz etmeleri önerilebilir.

Çocuk animasyon filmleri çok geniş bir sektördür yapılan ürün yalnızca afişlerde, beyaz perdede kalmamaktadır. Filmler, halk ve çocuklar tarafından çok ilgi gördüyse karakterlerin oyuncakları, çantaları, mataraları ve daha bir çok farklı ürün olarak piyasaya sürülmektedir. Aileler cinsiyetçi filmlerin oyuncaklarını almamayı tercih edebilir.

KAYNAKÇA

- Akengin, G., Mazlum, H. (2018) *Film Afişleri Örnekleri Üzerinden Tipografik Düzenlemelerin Görsel Algı Değerlerine Göre İncelenmesi*, Ulakbilge Sosyal Bilimler Dergisi, 6 (30) 1613-1623
- Akkın, C. Afrashi, F., Eğrilmez, S. (2001, Ekim) *Renklerin İnsan Davranış ve Fizyolojisine Etkileri* Renk Görme Panelinde ve Türk Oftalmoloji Derneği XXXVI Kongresinde (2002) Renk Görme Panelinde sunuldu 274-282
- Ayhan, A., Birol, M. (2016) *Düşüncelerin Dışavurumu Olarak Moda Dünyası: İletişimsel Kodlara Yansıyan Örnekler Üzerinden Karşılaştırmalı Bir Analiz*, Intermedia International E-Journal 3(1). 242-261
- Barthes, R. (1993) *Göstergebilimsel Serüven*, İstanbul Yapı Kredi Yayınları, (1. Baskı) 157
- Berk, N. (1968) *Resim Bilgisi*, İstanbul Varlık Yayınları,(2. Baskı). 93
- Bostan, A.D. (2018) *Disney Animasyonlarında Toplumsal Cinsiyet: Prenseslik Anlatılarının Göstergebilimsel Çözümlemesi*, Yayınlanmış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Radyo Tv ve Sinema Anabilim Dalı Sinema Bilim Dalı, İstanbul
- Boydaş, O., Duydu, M. (2020) *Feminist Hareket Kapsamında 'Toplumsal Cinsiyet' ve Bu Kavramın Beden Üzerinden Sanata Yansımaları Üzerine Bir Değerlendirme*, International Social Sciences Studies Journal, 6(74) 5346-5358
- Boydaş, O. (2018) *Resim Sanatında Ezoterik Göstergeler ve Bağlamlar Üzerine Bir İnceleme*, Yayınlanmış Sanatta Yeterlilik Tezi, Erciyes Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Resim Ana Sanat Dalı, Kayseri
- Boztunalı, Z.S. (2016) *Resim Sanatında Kırmızı Rengin Serüveni*, Sanat ve Tasarım Dergisi, 6(1) 90-115
- Bulduk, E.Ö., Akgün, B. (2015) *Afiş Sanatı ve Grafikte Henri De Toulouse-Lautrec Etkisi* Uluslararası Hakemli Tasarım ve Mimarlık Dergisi, (6), 57-66
- Bulut, S., Zor, İ. (2020) *Toplumsal Cinsiyet Kavramına Animasyon Filmleriyle Bakmak: Buz Devri, Shrek, Winx Club: Kayıp Krallığın Sırrı Örnekleri*, Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Elektronik Dergisi, 11(1) 58-69

- Çiçek, M. (2009) *Bazı Göstergelerin Yerel Evrensel Karşılığı Bağlamında Yorumlanması*, XXII. Ulusal Dil Bilim Kurultayı Bildirileri (1) 299-306
- Demircili, E., Güvenç, D. (2018) Oyuncakların Pazarlamasında Toplumsal Cinsiyet, Sosyal ve Beşeri Bilimleri Dergisi, 10(1) 1-17
- Dökmen, Z.Y. (2015) *Toplumsal Cinsiyet*, İstanbul Remzi Kitabevi, (6. Basım) 23
- Dumanlı, D. (2011) *Reklamlarda Toplumsal Cinsiyet Kavramı ve Kadın İmgesinin Kullanımı: Bir İçerik Analizi*, Yalova Sosyal Bilimler Dergisi, 1(2) 132-149
- Elden, M., Özdem, Ö.O. (2015) *Reklamlarda Görsel Tasarım*, İstanbul Say Yayınları (1.Baskı) 100
- Gökkaya, V.B. (2018) *Toplumsal Cinsiyet ve Aile İçinde Kadına Yönelik Şiddet*, Ankara Gece Kitaplığı, (1. Basım) 29
- Gümüştekin, N. (2013) *Rengin Bir Grafik Tasarım Ürünü Olarak Afişe Katkısı Tarihsel Bir İnceleme*, Yedi: Sanat, Tasarım ve Bilim Dergisi, (9) 35-50
- Kuruoğlu, H., Aydın, B. (2014) *Toplumsal Cinsiyet ve Medya*, Ankara Detay Yayıncılık, (1.Baskı) 235
- Mazlum, Ö. (2011) *Rengin Kültürel Çağırışımları*, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, (31) 125-138
- Özer, D. (2012) *Toplumsal Düzeninin Oluşmasında Renk ve İletişim*, Odtü Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi, 3(6) 268-281
- Özkar, M. (2020) *Toplumsal Cinsiyet Rollerinin Okul Öncesi Çocuklara Çizgi Filmlerde Yansıtılması: Türk Yapımı Çizgi Filmlerin Göstergebilimsel Açıdan İncelenmesi*, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Radyo Televizyon ve Sinema Ana Bilim Dalı Radyo-Televizyon ve Sinema Bilim Dalı, Konya
- Windahl, S., Quail, D.M. (2005) *İletişim Modelleri*, Ankara İmge Kitabevi, (2.Baskı) 18
- Piaget, J. (1999) *Çocukta Zihinsel Gelişim*, İstanbul Cem Psikoloji Yayınevi, (1. Baskı) 33
- Rifat, M. (2013) *Açıklamalı Göstergebilim Sözlüğü*, İstanbul, Türkiye İş Bankası Yayınları, (1.Baskı) 72-234

- Sankır, H. Eril *Tahakküm ve Üstün Erillik Olgusunun Plastik Sanatlar Alanında Toplumsal Cinsiyet Rollerinin Oluşumuna Etkileri Üzerine Bir Değerlendirme*, Hacettepe Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü 1-17
- Soygüder, Ş. (2013) *Bir Dil Olarak Sarı Rengin Anlamı ve “Sarı Basın” Neden “Sarı”*, E-Journal of New World Sciences Academy, 8(2) 184-216
- Tomak, A., Sengir, Z., Sengir, S. (2012) *Türkiye’de Bulunan Bazı Üniversitelerin Ziraat Fakültesi Dergi Kapaklarının Göstergebilimsel Çözümlemesi*, Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Hakemli Dergisi Art-e, 22-38
- Ustaoglu, E.(2007) *Renklerin İnsan Yaşamındaki Yeri*, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji, İnsan Bilimleri ve Felsefe Anabilim Dalı, İstanbul, ss.45
- Vardar, B. (2001) *Dilbilimin Temel Kavram ve İlkeleri*, İstanbul Multilingual Yayınları, (1. Baskı) 88
- Vatandaş, S. (2020) *Toplumsal Cinsiyet Roller ve Kalıp Yargıları Bağlamında Kadının Medyada Metalaştırılması*, Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (36) 748-780
- Yeraltı, G. (2007) *Türk Grafik Tasarımı Kapsamında Afiş Tasarımının Gelişimi*, Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 5(1) 37-51
- Yeşilyurt, Ş. (2018) *Tiyatro Afişlerinin Göstergebilimsel Açidan İncelenmesi ve Oyun Atölyesi Tiyatrosu İçin Afiş Tasarımları*, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Grafik Anasanat Dalı, Ankara
- Yüksekbilgili, M.Ş. (2016) *Afiş Tasarımında Dikkate Alınan Kriterlerin Algılanmasının Analizi*, Finans Ekonomi ve Sosyal Araştırmalar Dergisi, 1(1)

İnternette Kaynaklar

<https://animation.yasar.edu.tr/sss/> adresinden 21.08.2021 tarihinde alınmıştır.

<https://www.deviantart.com/xxdumbbeanzzx/art/Oh-no-this-movie-863627235> adresinden 02.09.2021 tarihinde alınmıştır.

<https://viewerscommentary.com/2012/09/08/the-ultimate-evolving-superhero-movie-list-part-3/> adresinden 02.09.2021 tarihinde alınmıştır.

<https://www.blu-ray.com/ma/Barbie-and-the-Magic-of-Pegasus-Movies-Anywhere/1772/> adresinden 02.09.2021 tarihinde alınmıştır.

<https://www.filmaffinity.com/us/film262098.html> adresinden 08.09.2021 tarihinde alınmıştır.

https://www.slocartoon.net/uploading/index-posters.php?cartoon_id=23760 adresinden 08.09.2021 tarihinde alınmıştır.

<https://www.pinterest.de/pin/630504016562078480/> adresinden 11.09.2021 tarihinde alınmıştır.

<https://www.amazon.es/Bratz-Kidz-Sleepover-Adventure-DVD/dp/B01I070XV0> adresinden 11.09.2021 tarihinde alınmıştır.

<https://www.amazon.in/-/hi/Ash-Brannon/dp/B007ZWVNHE> adresinden 11.09.2021 tarihinde alınmıştır.

<https://www.netflixmovies.com/delgo-2008> adresinden 11.09.2021 tarihinde alınmıştır.

<https://www.movi.pk/the-little-mermaid-3-ariels-beginning-2008-hindi-dubbed/> adresinden 18.09.2021 tarihinde alınmıştır.

<https://www.pinterest.at/pin/398920479467066792/> adresinden 19.09.2021 tarihinde alınmıştır.

<https://www.walmart.ca/fr/ip/Planet-51-DVD/PRD55L0ABEM0M94> adresinden 22.09.2021 tarihinde alınmıştır.

https://itorrent.ws/torrent/27381/firebreather_2010_720p_bdrip_x264_dual_vhs/ adresinden 22.09.2021 tarihinde alınmıştır.

<https://tyson.fandom.com/wiki/Megamind> adresinden 28.09.2021 tarihinde alınmıştır.

<https://letterboxd.com/film/leafie-a-hen-into-the-wild/> adresinden 28.09.2021 tarihinde alınmıştır.

<https://www.warezturkey.org/tags/Sirinler%20tek%20link/> adresinden 28.09.2021 tarihinde alınmıştır.

<https://www.cineserie.com/movies/2981342/> adresinden 28.09.2021 tarihinde alınmıştır.

<https://tr.pinterest.com/pin/351773420866830094/> adresinden 28.09.2021 tarihinde alınmıştır.

<https://www.cineplex.de/film/ayas/307705/> adresinden 04.10.2021 tarihinde alınmıştır.

<https://www.imdb.com/title/tt4162910/mediaviewer/rm1128068096/> adresinden 04.10.2021 tarihinde alınmıştır.

https://www.rottentomatoes.com/m/the_boxtrolls/reviews adresinden 04.10.2021 tarihinde alınmıştır.

<https://www.imdb.com/title/tt2262227/mediaviewer/rm2456077056/> adresinden 07.10.2021 tarihinde alınmıştır.

<https://www.cinerugoleor.net/2015/08/atrapa-bandera-2015.html> adresinden 07.10.2021 tarihinde alınmıştır.

<https://www.amazon.ca/Flintstones-Wwe-Stone-Age-Smackdown/dp/B00QKOKSAW> adresinden 08.10.2021 tarihinde alınmıştır.

<https://usa.newonnetflix.info/info/80108182> adresinden 10.10.2021 tarihinde alınmıştır.

<https://in.pinterest.com/pin/46021227426884416/> adresinden 10.10.2021 tarihinde alınmıştır.

<https://www.bkmonline.net/en/movies/family-of-mischief#about> adresinden 10.10.2021 tarihinde alınmıştır.

<https://tr.pinterest.com/pin/53409945569443215/> adresinden 11.10.2021 tarihinde alınmıştır.

<https://www.beyazperde.com/filmler/film-265395/> adresinden 11.10.2021 tarihinde alınmıştır.

https://www.primevideo.com/gp/video/detail/The-Stolen-Princess-English/0IQZFHQ5ZBDIJX93C6LUFY2L2P/ref=atv_nb_lcl_nb_NO?language=nb_NO&ie=UTF8 adresinden 11.10.2021 tarihinde alınmıştır.

https://www.ntv.com.tr/galeri/sanat/mucize-devam-ediyor-25-27-ekim-2019-box-office-turkiye,7BzP9_fc1UOEshHAX7JkPw adresinden 11.10.2021 tarihinde alınmıştır.

<https://www.beyazperde.com/filmler/film-226917/> adresinden 18.10.2021 tarihinde alınmıştır.

<https://www.beyazperde.com/filmler/film-263735/> adresinden 18.10.2021 tarihinde alınmıştır.

<https://www.amazon.com/PAW-Patrol-Jet-Rescue/dp/B08BDK52J9> adresinden
22.10.2021 tarihinde alınmıştır.

<https://soundcloud.com/christianugenti/soft-and-proud-the-boss-baby-2-custom-cue>

<https://en.wikipedia.org/wiki/Moonbound> adresinden 22.10.2021 tarihinde alınmıştır.

